JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Woensdag 28 November.** **N°. 95.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Verleend:

2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den opzigter der 2de klasse bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken te Banda *J. J. Carabain*.

Goedgekeurd:

dat de tijdelijke opziener, belast met het civiel gezag te Troessan, door den gouverneur van Sumatra's Westkust is benoemd tot ambtenaar, in wiens handen zullen moeten worden gesteld de derwaarts overgebragte schepen en goederen, in zee of op de buitengronden gered, geborgen of opgevischt wordende, bedoeld bij artikel 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, en door of ten overstaan van wien schepen stranden of brekende, of goederen, gevischt wordende aan of op vaste gronden, bij uitsluiting van alle anderen, moeten gered of geborgen worden. bedoeld bij artikel 551 van genoemd wetboek.

Schutterijen, enz.

Bij de schutterij te Ternate.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de kapitein *Soleman Ajoeb*.

Bevorderd:

Tot kapitein, de 1ste luitenant *Bac Aboe Bakar*

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *Soleman bin Saloedin*.

Benoemd:

Tot 2den luitenant, de sergeant *Ibrahim Que Penie*.

Bij den Barissan van Sumanap.

Bij het wapen der Infanterie.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de majoor radin pandjie *Djaijang Tjakara*.

Bevorderd:

Tot majoor, kommandant der infanterie, de kapiten kiai mas *Wiedja Astra*.

Tot kapitein, de eerste luitenant kiai mas *Prawira Diekda alias Astra Laksa*.

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant kiai mas *Tesna Mengala*.

Benoemd:

Tot 2den luitenant, radin aria *Soedieppja Boesoemo*.

Bij het Korps Pioniers.

Bevorderd:

Tot 1e. luitenant, de 2de luitenant kiai mas *Singa Djoeda*.

Benoemd:

Tot tweede luitenants, radin aria *Soepatma Koesoemo* en de sergeant *Wangsa Nadja*.

Advertentien.

Veiling van Vijf-francstukken.

De directeur-generaal, wd. directeur van financien, maakt bekend, dat door den resident van Batavia, op Zaturdag den 4den Februarij 1856, op eene nader door hem te bepalen plaats, in het openbaar zal worden verkocht eene hoeveelheid van p. m. 33,000 vijf-francstukken; dat de verkoop zal geschieden op de gewone voorwaarden, en overigens bij kavelingen van één duizend stuks, betaalbaar in recepissen of zilveren specie, bij het vendukantoor te Batavia; dat de aflevering van de vijf-francstukken aan de respective koopers zal plaats hebben uit 's lands kas te Batavia, des verkiezende dadelijk na den verkoop, op vertoon van eene verklaring van het vendukantoor te Batavia van de door hen gekochte hoeveelheid.

De directeur der middelen en domeinen herinnert belanghebbenden dat de over 1855 verschuldigde belasting op de particuliere bazaars moet worden voldaan *vóór ultimo December aanstaande;* zullende tot inning dezer belasting dagelijks (met uitzondering van zon- en feestdagen), worden gevaceerd te Batavia bij den algemeenen ontvanger te Weltevreden, en elders bij de kashouders van het gewest, waarin de bazaars gelegen zijn.

De schout-bij-nacht, kommandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, brengt ter kennis dat op Zaturdag den 22sten December aanstaande, voor rekening van het gouvernement, bij het marine établissement te Soerabaya publiek zullen verkocht worden: afgekeurde sloepen, houtwerken en andere overtollige goederen.

Postkantoor.

Op Donderdag den 6 Dec. eerstkomende, zullen op het postkantoor te Weltevreden brievenpakketten worden gesloten voor Palembang, Banka en Borneo's Westkust, met een der stoomschepen van de onderneming, onder directie van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde brieven knnnen dien dag tot 4 ure aan het postkantoor in de stad en tot 5 ure aan dat te Weltevreden worden bezorgd.

Landmail van December.

De directeur der posterijen te Batavia, herrinnert belanghebbenden dat, het mailstoomschip in December den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 10den December aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indie, China, enz. enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Donderdag 29 November, voor het woonhuis van den Chinees *Njo Tjegoan*, over de toko van den heer *Leon* op Bazaar Senin, door *van Slooten*, *Morgan & Co.* Dingsdag en Woensdag voor een ieder te bezigtigen.

Vrijdag 30 November, voor de toko van wijlen de weduwe *Legaigneur*, geboren *Péroline Chantre*, op Rijswijk, door *Vaupel & Co.*

en

op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*,

---

Maandag 3 December voor de toko en woonhuis van wijlen de weduwe *Legaigneur*, geboren *Péroline Chantre*, op Rijswijk, door *Vaupel & Co.*,

Dingsdag 4 December, wegens vertrek, voor het woonhuis van den chinees *Peh-Goantjien*, te Bazaar Senin, door *van Slooten*, *Morgan & Co.*,

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgenden boedels:

Door de Agenten der Bataviasche Weeskamer te Muntok: van den heer *W. F. G. L. van der Smissen*.

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Selokaton: van den chinees *Tan-Tjie*, en den Afrikaan *Othello*.

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Djocdjocarta: van den maleijer *Fortuin*.

Door de Commissarisen in den boedel, van den 2den luitenant *G. A. Klaverdijk*.

Vertrekkende Personen.

M. A. J. Gaillard; — Dr. *M. A. Schmitz* en *echtgenoote*. — *G. J. H. B. Schreuder*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 22 tot en met 26 November 1855.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *H. Zollinger*, van Buitenzorg. — *W. H, Palm en familie*, van Rotterdam.

MARINE HOTEL. *de Vries* uit het hospitaal.— *de Ruijter* van de reede. — *L. van der Plas*, van Nederland. — *D. van Duijvenbode* van idem. — *A. van Oosteroom*, van idem —Mr. *J. W. van de Laar* en echtgenoot, van Rijswijk. — *H. E. G. Loder*, van Palembang.— *R. C. Spengler* en echtgenoot, van Nederland. — *G. F. H. Witt*, van idem.

JAVA HOTEL. *H. A. W. van Reede*, van Zierikzee. — *J. H. Waller*, van Passoeroean. — *W. B. Buchanan*, van Karang-Serang. — *M. S. Buchanan*, van idem — *Thomas Hijseath*, van Ceijlon.— *N. Kruijmel* en echtgenoot, van London. — *K. M. Kruijmel*, van idem. *M. J. Schreppers* van Singapoer. — *J. B. Rijken*, van Poerwacarta. — *W. van Raalten*, van Krawang. — *W. A. Schepen*, van Passoeroean. — *E. Orth*, van idem. — *F. von Hidemann* en echtgenoot, van Rotterdam. — *F. Aldinger*, van idem. — *J. P. de Zwaan* van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. A Veenendaal*, van Rotterdam. — *F. W Mulder*, van Amsterdam. — *G. L van der Elst*, van idem. — *Ali Ben Sou Alle* van Singapoere. — *D. Piller*, van Riouw. — *D. van Ketwich*, van Soerabaija.

Advertentiën.

Bevallen van eenen ZOON, *G. P. Geuken*, geb. *Terpstra*.

SOERABAYA, 19 *November* 1855. (2303)

Bevallen van een ZOON, vrouwe *P. W. C. Lange*, *Ondaatje*.

BATAVIA, *den* 20 *November* 1855. (2275)

Bevallen van eene DOCHTER *G. A. M. de Graaff*, *de Winter*.

BANDONG, 22 *November* 1855. (2295)

Op den 30sten October 1855 overleed te Batavia mijn echtgenoot vrouwe *Maria Jacoba de Hooge*, in den ouderdom van 71 jaren, na eene echtverbindtenis van 24 jaren.

(2300) J. D. FRANKHANEL.

Heden overleed alhier de oudste onzer tweelingen, in den ouderdom van 8 maanden en 18 dagen.

M. S. TAYLOR.
(2296) C. H. TAYLOR,
BATAVIA, 14 *November* 1855. *Dennison*.

Heden overleed na een kortstondig doch hevig lijden de geliefde echtgenoot van

(2269) J. J. JONKER.

BATAVIA, *den* 22 *November* 1855.

Heden overleed tot mijne diepe droefheid mijn geliefden echtgenoot den heer *K. H. van Heusden*, mij nalatende twee kinderen te jong om hun verlies te beseffen.

(2304) S. ATKINS,
Wed. *van Heusden*.

TAGAL, 23 *November* 1855.

Heden overleed in den jeugdigen ouderdom van 14 maanden, *Elise Theodorine*, jongste kind van

Mr. L. J. J. VERENET
en J. B. A. VERENET,
Hemmelder.

BATAVIA, 24 *November* 1855. (2299)

Op de Vendutie van Dingsdag den 27 November 1855, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, zullen alsnog worden verkocht:

Eene partij Manilla Sigaren No. 3.
Eene factuur Klokken en Pendules.

(2285)

DE ARME SCHRIJVER (*vervolg en slot.*)

Hij stak zijne hand uit, trok haar, na die van Musgrave even te hebben aangeraakt, weer terug, en maakte eene koele buiging. Zijn gezigt werd doodsbleek.

»Vader," riep de zoon uit, »gij zijt niet wel. Heeft dankbaarheid...." Doch hij zweeg, toen hij de uitdrukking van zijns vaders wezenstrekken waarnam. Zij gaven tegelijk spijt en verlegenheid te kennen.

»Zoon," zeide hij, »ik moet u spreken; de man — die man...." en hij wees ongeduldig op den doctor, stond op en greep den arm van zijn zoon, om, daarop leunende, de zaal te verlaten.

»Sir," sprak Musgrave met fierheid, »als mijne tegenwoordigheid u onaangenaam is, kan ik u daarvan ontslaan."

Mijn vriend, wat bedoelt gij? — wat wil mijn vader?" vroeg de broeder van Bertha, die inderdaad dezelfde persoon was, dien onze held gered had.

»Ik weet het niet," antwoordde Peter Liddell, »maar als docter Musgrave naar de deur gaat, stap ik hem achterna."

Vader en zoon zagen elkander aan. De blik des laatsten zocht verklaring en opheldering bij den eersten. Op dit oogenblik ging de deur open, en de vaak genoemde miss Bertha trad in het vertrek.

Bertha!" riep Musgrave uit en trad voorwaarts, als onwetend van 't geen hij deed.

»Robert!" hernam zij, de handen ineenslaande, werd bleek en wankelde, zoodat haar broeder haar ondersteunen moest.

Bertha! — vader! — vriend!" vroeg deze vol drift en zag beurtelings den een en den ander aan; »zegt mij in 's hemelsnaam, wat dit beteekenen moet."

Een man van middelbaren leeftijd sprong op, greep haastig naar zijnen hoed en riep, op de deur toesnellende, den ouden man toe:

»Vaarwel, Forster, gij hebt mij misleid, mij gekrenkt. De man, die de echtgenoot uwer dochter zijn moet, is thans bij haar."

Het was de voor Bertha bestemde echtgenoot, die zoo sprak en afscheid nam. De oude kolonel wilde hem volgen.

»Blijf, vader!" sprak zijn zoon; »het tooneel, waarvan ik hier getuige was, vereischt opheldering. Dezen vreemdeling, aan wien ik mijn leven verschuldigd ben, hebt gij vroeger gekend — mijne zuster heeft hem vroeger gekend — en er is iets met uwe wederkeerige kennis verbonden, dat ik weten moet."

»Ja," riep de oude man, »ik heb hem vroeger gezien.... ik heb.... ik heb...."

»Bertha?" vroeg de zoon; doch deze verborg haar gezigt in hare handen en weende.

»Sir," sprak de jongste Forster, »ik kan dankbaar zijn. Al ken ik u niet, mijne zuster kent u. Laat mij mijnen redder b r o e d e r noemen!" Hij nam de hand zijner snikkende zuster en legde die in de hand van Robert Musgrave.

De oude man scheen driftig te willen opbruisen; doch zijn zoon wist hem weldra tot bedaren te brengen. En Robert Musgrave stond met de hand van Bertha Forster in de zijne gesloten; en binnen weinige weken noemde hij die hand de zijne, en was gelukkig, en namen de rampen en tegenspoeden van den Armen Schrijver, even als dit verhaal, een einde.

De diefstal uit liefde.

Te B... aan den Rijn woonde voor eenige jaren de weduwe van den majoor von Gl....n met hare dochter, eene jonge dame van uitstekende schoonheid en veel geest. De moeder, die haar echtgenoot vroeg verloren had en reeds van nature een energisch en vastberaden karakter bezat, had in haar langen weduwenstaat meer dan toereikend gelegenheid gevonden, deze eigenschap nog verder te volmaken. De opvoeding der dochter, het beheer van een aanmerkelijk vermogen, eenige erfenisprocessen en de jaren lage bestiering en

Vendutie

Donderdag 29 November,

voor het woonhuis van den chinees **Nje Tje Goan**, over de Toko van den heer *Leon* op Bazaar Senin,

van superfijne witte katoenen, crêpe shawls, geborduurde zakdoeken en japonnen, fijn neteldoek, jaconet, gordijngoed, franjes, chinesche zijde voor jassen, borduurwol, fijne overhemden, satin de laine, tricots, parfumeriën, manilla sigaren No. 2 en 4, waaijers, batiste, mooije poppen, en een groot assortiment kinderspeelgoed, geschikt voor St. Nicolaas. Alles op Dingsdag en Woensdag den 27 en 28 dezer te bezigtigen. (2290)

Vendutie.

Publieken Uitverkoop van den Inventaris, het Huis en verdere Nalatenschap

van wijlen de Weduwe **LE GAIGNEUR**, (**Pereline Chantre**) op Rijswijk, door *Vaupel & Co.*

op Vrijdag den 30 November 1855,

van eene belangrijke hoeveelheid fraaije Zijden stoffen, Satijn, Gros de Naple, Moiré, gefaconneerde Zijde voor kleeden, Gaze en Crêpe voor balkleederen. Barège, Mousseline de laine, Jaconettes, Tarlatane, Neteldoek, Doerias, zijden Fluweel, Merinos, Shawls en Echarpes, Mantilles, Sortie de Bal, gemaakte Kinderkleedjes, Jupes Crenolines, Korsetten, Perceline en Voeringgoed, gemaakte Bloemen, Coiffures, enz., Schoenen en Bottines, Dames- en Kinderkousen, Dames- en Kinderhoeden, Glacé en Zijden Handschoenen, Franjes, Agrement, Koordkwasten en andere Passementeriën, Fluweele en Zijden Haarlinten, Blondeskant, Borduurwol, Estramine, Vlos- en Naaizijde, begonnen Handwerken, Broderie Anglaise, als: Chemisetten, Kraagjes, Mouwen, Zakdoeken waaronder fijne battisten, enz., Cols en Cravatten, Parasols, Amazonehoeden, Zweepen en Carwatsen, enz. enz., alsmede een assortiment fraaije Bijouterie- en Zilverwerken, enz.. alles bij kleine kavelingen, en

op Maandag den 3 December 1855,

van Tokokasten, Meubels, als Ledikanten, Banken, Stoelen, Tafels, Kasten, Spiegels, Schilderijen, Lampen, het verdere Huisraad, eenen Palanquin, Wagenpaarden, Tuigen, Bloemen in potten, enz. enz.,

en om 11 ure precies

het Huis en Erf op Rijswijk, tot dusverre als Toko en Woonhuis gediend. Alle bovenvermelde goederen zullen daags voor de Vendutiën, zijnde Dingsdag 27 en Donderdag 29 November voor een ieder te bezigtigen zijn, van 's morgens 9 tot 's middags 2 ure. (2254)

Vendutie

op Vrijdag den 30 November aanstaande,

op het Heemraden Plein, à 2 pCt. Vendu Salaris,

van eene partij Jattiehouten Balken, Doodkistplanken, Duigen, enz., enz.

(2286) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie te Meester Cornelis.

Zaturdag den 1sten December,

voor het Commissiehuis van wijlen *H. L. E. Chun*,

van wagens, bendi, divers fraai meubilair, dranken, lijnwaden, eene schoone partij juweelen, gouden horologiën en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

(2281)

Vendutie

Dingsdag 4 December 1855,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den chinees **Peh Goandjien**, te Bazaar Senin, door *Van Slooten, Morgan & Co.*,

van wagens, bendies, paarden, huismeubelen enz, voorts nog van twee opstallen van steen met pannen gedekt, staande op den grond van *Tan Kangsoey*, op Senin, bij de kongsieboeken ingeschreven onder No. 50 en No. 51. (2308)

Verkoop van Bankactiën.

De Ondergeteekenden zullen in den loop der volgende maand op publieke vendutie verkoopen tien aandeelen in de Javasche Bank.

(2315) JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 28 November 1855.

Bij de Ondergeteekenden is ontvangen en zoowel *en gros* als *en détail* verkrijgbaar:

Vergulde Gallerijen voor Gordijnen,
" **Gordijn Armen,**
" **Kroonen met 12 lichten,**
Bijzonder fraaije Stolpen, mat geslepen en in verschillende kleuren,
Geborduurde Zakdoeken,
Dameskleedjes met Garnituren, enz.,
Diverse ordinaire en fijne Rijtuiglakens,
Fijn zwart Cachemire en Satin de laine,
Fijne zwarte en gekleurde Tricots,
Zwart Wasdoek,

en verder nog **bijzonder fraai**

KINDERSPEELGOED,

waaronder:

Gekleede en ongekleede Poppen,
Legkaarten,
Bouwdoozen,
Domino en Lotto Spellen,
Polyorama's,
Doozen met porceleinen Eet- en Theeserviezen, enz., enz.

(2307) LOURAN & VAN WALCHREN.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar **Versche klapper Olie** in kelders van 15 vierkante Flesschen, inhoudende ca. een Takker.

(2312) VAN SLOOTEN MORGAN & Co.

St. Nicolaas-Feest

op 5, 6 en 8 December.

Ten huize van den Heer **Rinchon**, Meester Kleedermaker.

Salon Enchanté

van den Heer Gilbert.

(2313)

St. Nicolaas-Feest

op 5, 6 en 8 December.

In het Magazijn van den heer *Rinchon*, Mr. Kleedermaker, verscheidenheid van Kinderspeelgoed, Bonbondoozen, Reukwerken en Ververschingen. (2314)

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar:

Puike Nieuwe en Oude Manilla Sigaren No. 2 en 4.

Manilla Beschuiten in Potten.

(2288) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

De ondergeteekenden hebben op nieuw ontvangen:

eene factuur fraaije Engelsche Wagen- en Bendie Tuigen, Veeren en Assen met Oliebussen.

(2289) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Versche Zuurkool,

Gerookt Spek, Ingelegde Augurkjes, Snijboonen en Uijen,

verkrijgbaar in het klein tot *f* 1,— à contant bij

(2270) W. KUIJPERS,

Passer Senin.

La soussignée à l'honneur de prévenir les Dames et Messieurs, qu'elle à reçue de très jolis objets pour Cadeaux et Etagères.

(2277) M. JANET.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker van de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mand van ¼ picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als met voordeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2129) VAUPEL & Co.

Regenmantels

van Wasdoek en Camblets zijn voorradig bij

(2305) S. D. BRANDON,

in de Stad en op Passer Senin.

Voor Heeren Militairen.

Ontvangen:

Groot Tenu Koppels. — Kapiteins- en Luitenants-Kwasten. — Nieuw model Epauletten. Nederlandsche Leeuwen- en Militaire Willems Orde.

(2306) Bij S. D. BRANDON.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

Established 1836

For Fire and Life Assurance

Capital £ 1,259,760 Sterling.

The undersigned have been appointed Agents for Java and the surrounding Dutch Possessions, and are now prepared to receive applications for Insurance.

(2016) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5th *September* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836

Voor Brand- en Levensverzekeringen

Kapitaal £ 1,259,760 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aanvragen ter Verzekering gevolg te geven.

(2017) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1855.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Vierde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 15, de nommers 15760, 24854, 6280, 15809, 17629, 4942, 14460, 4668, 14935, en No. 16745 met *f* 1000.

Vijfde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 20, de nommers 12988, 7916, 17277, 24847, 22873, 14784, 1225, 19499, 557, 15117, 1382, 5977, 23981, en met *f* [illegible] No. 19500. (2063)

128ste

FRANKFORTER LOTERIJ.

Zesde Klasse.

Heele, Halve en Kwart Loten in deze klasse te bekomen.

Een Heel Lot à *f* 100. Een Half Lot à *f* 50. Een Kwart Lot à *f* 25.
Tien Halve Loten of Twintig Kwart Loten *f* 475.
Twintig dito " Veertig dito " 900.

Bij

(2070) H. M. VAN DORP, te Batavia.

---

leiding van uitgebreide bezittingen vereischten, gelijk van zelf spreekt, niet alleen groote voorzigtigheid, waakzaamheid en wereldkennis, maar ook regtstreekschen moed, vastberadenheid en geestkracht, zaken, die alle nog in hoogeren graad noodig werden, toen de dochter, tot jonkvrouw opgegroeid, nu toch in de wereld en onder menschen gebragt moest worden, om zoo mogelijk eene zoogenaamde gepaste en goede partij te doen.

Van dezen tijd af moest zij nu niet alleen uit de verte een behoorlijk opzigt over de goederen houden, de gelden goed uitzetten en aan gelukkige speculatiën deel nemen, maar daarbij kwam thans ook de noodzakelijkheid, een aan den rang en het aanzien der familie beantwoordenden staat te voeren, gezelschappen te geven, aanzoeken om de hand der dochter aan te moedigen of af te wijzen, en de laatste daarbij zoo goed in het oog en aan den leiriem te houden, dat eene te misbillijken of met de betrekking niet overeenkomende keus onmogelijk werd.

Onder zulke omstandigheden had de weduwe van den majoor van Gl....n nu reeds in Berlijn, Dresden, Weenen en op andere plaatsen gewoond, maar al die plaatsen, naar het heette, weder verlaten, omdat zij vreesde, in het binnenste harer dochter sporen van eene neiging ontdekt te hebben, die zij overtuigd scheen geweest te zijn, niet te mogen billijken.

Doch in B.... had zij zich nu voor langeren tijd gevestigd, gelijk hier en daar beweerd werd voornamelijk en vooral daarom, wijl aldaar een jong assessor, graaf Eduard von B...., de zoon van een minister woonde, een jong man, die blijkbaar eene gewigtige toekomst te gemoet ging, en dien zij, gelijk men aan haar meende bemerkt te hebben, boven alle andere minnaars het eerste en het liefste hare dochter tot gade zou gegeven hebben.

Deze graaf Eduard von B...., die inderdaad een schoon, talentvol, voor de toekomst veel belovend man was, had de weduwe van den majoor en hare dochter in Wiesbaden leeren kenen en dadelijk van het begin af der laatste eene zeer bijzondere opmerkzaamheid geschonken, zonder zich echter door deze in het maken van zijn hof bijzonder aangemoedigd te zien.

Clotilde, dit was de voornaam van de dochter der weduwe, had onder de opvoeding en zorg harer moeder meer dan billijk en te wenschen was, van het wezen en karakter derzelve aangenomen. Alles, wat gevoel, teedere gewaarwording, kortom in zeker opzigt de poëzie, het hoogste sieraad van het vrouwelijke hart is, ontbeerde zij; daarentegen toonden zich verstand, wilskracht en al de schitterende begaafdheden des geestes, die heden ten dage zoo gezocht en gewild zijn in de maatschappelijke kringen, in een hoogen graad bij haar gevormd. Zij was bedreven in de geschiedenis, ingewijd in de natuurwetenschappen en bezat over het geheel eene zoo algemeene kennis, dat zij niet ligt door eenig stof in verlegenheid kon gebragt worden. Zij had politieke geschriften met volkomen begrip en boeken over aardrijkskunde astronomie en andere onderwerpen der practische en reëele wetenschappen met zoo veel volharding en voordeel, dat zij zich overal in gesprekken over dergelijke zaken inlaten kon, zonder zich daardoor in het minste te benadeelen. Men zal zich over haar eenig denkbeeld kunnen vormen, wanneer wij zeggen, dat de Cosmos" van v. Humboldt haar het poëtiserend geschreven scheen, gelijk zij dan ook gaarne en niet zonder een zeker vertoon een beslisten afkeer van de schoone kunsten in het algemeen en van de poëzie in het bijzonder aan den dag geliefde te leggen.

Graaf Eduard von B...., die van dat alles juist het tegendeel was, zelfs een weinig schilderde, groote virtuositeit in de muziek bezat, en ook wel bij gelegenheid dichtte, kon haar deswege natuurlijk niet bijzonder imponeren. Al was hij ook daarbij een goed ruiter, een geoefend schermer, zwemmer en kortom een heel ridderlijke verschijning in den modernen zin des woords, zoo compromitteerde hem toch in de oogen van Clotilde zijn omgang met al die kunstenaars, dichters en geniale lieden, die zij phantasten geliefde te noemen, dikwijls veel tot het mikpunt van haar vernuft te

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER

Vendredi, 30 Novembre 1855.

2me Représentation du 9me mois de l'abonnement.

LE PROSCRIT.

(2298)

Per Mail ontvingen de ondergeteekenden:

Militaire Willems ordes 3de en 4de klasse.
Ordes van den Nederl. Leeuw en van de Eikenkroon.
Metalen Kruizen.
Onderscheidingsteekens van XV, XX, XXV en XXXjarige dienst voor HH officieren van het Leger en der Schutterij.
Medailles voor de Schutterij, in diverse groote geassorteerd, benevens de daartoe behoorende Linten in verschillende breedte en breed Oranje Medaille Lint.

(2302) VAN RIET & TER GOUW.

TE KOOP. Het Woonhuis, gelegen op Molenvliet, bewoond door en toebehoorende aan den heer *D. Peereboom Voller*.

Te bevragen bij den eigenaar en de firma

(2294) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

BATAVIA, 27 *November* 1855.

TE KOOP à comptant, eene nieuwe **PIANO**, (Klein Staartstuk nieuw model), uiterst solide voor dit klimaat bewerkt.

Te bevragen bij

(2316) JOHN PRYCE & Co.

129ste Frankforter Staats-Loterij,

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan de Main.

Kapitaal: Een Millioen 826,450 Gulden, bestaande uit:
26000 Loten met 13600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste Prijzen zijn: *f* 200.000. *f* 100.000. *f* 50,000, *f* 25.000. *f* 20.000. *f* 15 000, *f* 12.000, *f* 10 000, *f* 6.000, *f* 4.000. *f* 3.000. *f* 2.000, *f* 1.000, enz., enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af door ons verkrijgbaar gesteld bij de Heeren **van Haren Noman & Kolff**, te Batavia en Samarang.

Men wordt ten vriendelijkste verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De ondergeteekenden, waarborgen eene zorgvuldige en dadelijke toezending der Lijsten van elke Trekking, en maatregelen zijn genomen geworden om eene onmiddelijke betaling der gewonnen Prijzen aan de belanghebbenden op Java te verzekeren.

MORIZ STIEBEL ZONEN,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Kollekteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten.

Een geheel Lot *f* 120. Een Half Lot *f* 60. Een Kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten;

4 geheele of 8 halve of 16 kwarter loten kosten slechts *f* 450. 10 geheele of 20 halve of 40 kwarter loten kosten slechts *f* 1100. (2311)

Gelithographeerde VISITE-KAARTJES

à *f* 8,— de 100, bij

(2276) H. M. VAN DORP.

Geld-Loterij

ten behoeve van het

SAMARANG'S LIEFHEBBERIJ TOONEEL,

groot *f* 50,000.

Aan belanghebbenden wordt bij deze bekend gemaakt, dat de trekking dezer Loterij door bijkomende omstandigheden op 6 December aanstaande niet zal plaats hebben en alzoo tot een nader te bepalen dag is uitgesteld geworden.

Intusschen zijn nog eenige Loten den wel ondergeteekenden derzelve. verkrijgbaar ten kantore van den heer *C. von Borneman*, agent der Javasche Bank te Samarang. (aanvrage franco).

Namens de Directie,
De Secretaris,

(2280) H. C. VAN DER WAL.

SAMARANG, den 20 *November* 1855.

PHOENIX FIRE OFFICE

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve .... 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig... 1/4% "

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig .... 3/4% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.... 1% "

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig .... 1 1/4% 's jaars.

Op Schepen, liggende op Reeden...... 1% "

E. MOORMANN & Co., te Batavia.
(2073) J. KNAGGE & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

Illustration 1855 à *f* 36.
Illustrated London News, 2d semestre 1855 à *f* 26.
Bij

(2301) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Boekhandel *Lange & Co.*

DE EVANGELISCHE GEZANGEN,

benevens Nieuwe Testament, Evangeliën, Epistelen, Formulieren, enz., in fraai donkerbruin maroquinen band; voorts:

GEREFORMEERDE KERKBOEKEN,
met en zonder gouden sloten, in ruime sortering.

(2297)

Lithographisch Etablissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

Nederlandsch-Indische

ZAK-ALMANAK

en

KANTOOR-ALMANAK

voor 1856,

liggen ter perse en zullen in den loop dezer maand worden uitgegeven door

(2213) W. BRUINING.

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.

f 2.

KANTOORALMANAK,

Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post *f* 3.

Aanvragen franco, (2211)

De Indiër 1856.

De ondergeteekenden verzoeken beleefdelijk diegenen welke voornemens zijn zich op bovengemelden jaargang te abonneren, daarvan opgave te doen zoo mogelijk vóór het vertrek der aanstaande mail, ten einde geene vertraging in den ontvangst der eerste nummers te ondervinden. De toenemende aanvraag voor *de Indiër* stelt de ondergeteekende buiten staat in alle tusschenkomende abonnementen tijdig genoeg te voorzien.

De prijs van de Indiër is *f* 36, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement.

De Expediteurs,

(2309) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor- en Administratie-Boeken.

Grootboeken, Journalen, Memorialen, Kopijen Kasboeken, in compleet eenvormig stel met koperen beslag, (Parijsch fabrikaat) tegen zeer lage prijzen. Voorts **Debiteurenboeken, Agenda's** en eene nieuwe collectie **Kopieboeken** voor algemeen gebruik, keurig en soliede bewerkt, nieuw ontvangen en te bekomen bij

(2310) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Voor Leesgezelschappen.

Eene fraaije verzameling **Hollandsche Romans** van de laatste jaren, meest alle *gebonden*, *f* 8 *per deel*, alsmede **Fransche Romans**, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2263) H. M. VAN DORP, te Batavia.

GROOTBOEK, JOURNAAL EN KASBOEK,

groot formaat met koperen beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelsboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Passage naar Samarang

met het Ned. schip **Bosphorus**, kapt. *T. A. Kruisinga*, om tegen den 29 dezer te vertrekken.

Informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder dan wel bij

de Agenten,

(2271) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 24 *November* 1855.

[...]ken. Ook hem zelven verschoonde zij niet, en waar zich slechts eene gelegenheid aanbood om tegen zijne „sentimenteele neigingen,” zijne „romantische caprices” en tegen dat alles te velde te trekken, wat zij de onmannelijke ligtgevoeligheid des harten, den kanker des tijds, het beletsel van groote daden en gebeurtenissen noemde, daar deed zij het zoo bitter, gruwzaam en hoovend, dat bij niemand ter wereld ooit het geloof opkomen kon, dat uit haar en den zoo gegispte een paar zou kunnen worden.

En toch was dat op het tapijt, en wel zeer ernstig. De weduwe von Gl...n, die bovenal gaarne een schoonzoon wenschte, welke te bestieren en te leiden, met een woord te beheerschen was, telde harer dochter de schitterende uitzigten van graaf Eduard, zijn rang, zijne inschikkelijkheid, zachtheid en volgzaamheid zoo veelvuldig en op zulke verleidelijke wijze voor, dat er deze ten laatste, ofschoon niet zonder eenig neusophalen toe besloot, hem als officieel minnaar aan te nemen.

Wat nu graaf Eduard zelven aangaat, deze nam, in weêrwil van het verschil, dat er tusschen hem en Clotilde bestond, de hem aangewezen rol met allen slechts mogelijken ijver en nadruk op, vooreerst omdat zijne eigen familie het wenschte, maar ten andere toch ook vooral omdat hij, tot zijne eer zij het gezegd, niettegenstaande bij de hardheid en stijfheid in het karakter en het wezen der jonge dame zeer goed bemerkte, en ofschoon hij zich van tijd tot tijd en bij vele niet onwezenlijke gelegenheden daardoor afgestooten voelde, echter, zonderling genoeg, een geenszins onbeduidenden graad van neiging voor haar gevoelde.

Deze neiging was zoo opregt en vast in hem, dat hij, even als in de wereld, zoo ook in huis der weduwe von Gl....n zelf, enkel oog en opmerkzaamheid voor Clotilde hebbende, in het laatste eene andere, wel is waar minder schitterende maar toch eigenaardig uitstekende verschijning over het hoofd zag, die anders door iedereen en zelfs door de ijverigste vereerders van Clotilde waargenomen werd.

Geheel B..., en daaronder vooral de studenten en elegants, spraken van de schoone bekoorlijke gezelschapsjufvrouw der weduwe von Gl...., een jong meisje uit Dusseldorf, wier vader, een vroeger welgesteld koopman, kort na achttienhonderd acht en veertig, uit wanhoop over een onvermijdelijk bankroet, zich het leven benomen en eene talrijke familie in een smartelijken toestand en hagchelijke betrekkingen achtergelaten had. Dat het onder zulke omstandigheden natuurlijk was, dat de oudste en de eenige der volwassen dochters, Natalia, ten einde de moeder niet tot last te worden, in der haast naar eene met hare opvoeding en vorming slechts eenigermate overeenkomende, of ten minste niet geheel strijdige betrekking omzag, zal men begrijpelijk vinden, even zeer als ten gevolge daarvan den ijver, met welken zij de om dien tijd vacant gekomen plaats van gezelschapsjufvrouw in het huis der weduwe von Gl...n aannam.

Natalia Bl..., over wie wij eenigzins omstandiger moeten spreken, daar zij niet slechts eene in het oog vallende, maar regtstreeks een hoofdrol in ons verhaal te vervullen zal hebben, Natalia Bl... was niet slechts in haar lot, maar ook naar hare geheele geestelijke en ligchamelijke gesteldheid een volkomen contrasterende tegenhanger van Clotilde von Gl...n.

(*Wordt vervolgd.*)

Voorloopige Aankondiging.

Tegen het laatst der volgende maand wordt alhier direct van Rotterdam verwacht, het Nederlandsch fregatschip **Prinses Amalia**, groot 440 gemeten lasten, en gevoerd wordende door kapitein *L. W. van Rijn van Alkemade*.

Deze bodem doet de eerste reize, is van alles ten ruimste voorzien en zal door zijne luchtige, ruime en fraaije inrigtingen, waaraan niets is gespaard om het passagiers gemakkelijk en aangenaam te maken, aan alle verwachtingen ten volle beantwoorden.

Vermoedelijk zal dit schip in het laatst van Januarij of begin van Februarij naar Nederland worden geëxpedieerd. Intusschen kunnen de teekeningen der kerk en kajuiten bezigtigd en nadere informatiën bekomen worden, te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, of alhier bij de agenten

(2293) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt Nederl. schip **Neerlands Koningin**, kapt. *E. Vonck*, voerende een bekwamen geneesheer.

Dit schip zal tegen het einde van December van hier naar Rotterdam vertrekken. Voor informatiën adressere men zich te Samarang bij de heeren *Dorrepaal & Co.* en alhier bij de agenten

(2292) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 28 *November* 1855.

Naar Nederland

wordt Passage aangeboden met het daartoe uitmuntend uitgerust Ned. fregatschip **Admiraal van Heemskerk**, gevoerd door kapitein *J. Koning*, voerende een bekwamen doctor.

Deze bodem zal waarschijnlijk in de eerste dagen van Januarij van *Passaroeang* door straat *Balie*, de terugreis aannemen.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder te *Passaroeang* of wel alhier bij

de Agenten,

(2272) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 24 *November* 1855.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het extra snelzeilend campagne barkschip **AUSTRALIE**, kapt. **D. B. Jochems**, voerende eenen bekwamen scheepsdoctor en verder uitmuntend ingerigt en uitgerust voor Passagiers, zullende vermoedelijk tegen ultimo Januarij van Soerabaya vertrekken.

Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* en den Gezagvoerder te Soerabaya, alsook bij de Agenten

(2278) HAAGER & SCHUURMAN.

Naar Nederland

met het Ned. fregatschip **Orion**, kapt. *T. M. Borghorst*, uitmuntend tot den overvoer van passagiers uitgerust, wordt passage naar *Nederland* aangeboden. Deze bodem, varende eenen bekwamen scheepdoctor, zal in de eerste dagen van Januarij de terugreis door straat *Balie* aannemen.

Informatiën te bekomen bij den gezagvoerder te *Passaroeang* of wel alhier bij

de Agenten,

(2273) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 24 *November* 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. barkschip **Bosphorus**, kapitein *T. A. Kruisinga*.

Deze bodem zal waarschijnlijk tegen medio December direct van *Samarang* vertrekken.

Informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder, en te Samarang en hier bij

de Agenten,

(2274) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 24 *November* 1855.

BATAVIA.

Het Chinesche lid der boedelkamer Tan Tiatbeng, wonende op de Kalie Besaar in deze stad, bevond zich sedert eenigen tijd zeer ongesteld en lag op den 12den dezer des avonds ten 9 ure in zijne slaapkamer, toen het gedruisch dat eene kat op zolder maakte, hem geweldig hinderde. Opstaande en dat dier zelf willende verjagen, ging hij den trap, die naar den zolder leidde, op, doch was nauwelijks boven gekomen of hij stortte onder een luiden gil bewusteloos naar beneden. Men stelde alle pogingen in het werk om hem weder bij te brengen, doch geheel keerde zijn bewustzijn niet weder. Al wat men van hem vernemen kon, was dat hij boven gekomen zijnde, eene vreeselijke gedaante had gezien, die hem zoodanig had doen schrikken, dat hij zelf niet meer wist, wat er daarna met hem gebeurd was. Intusschen was die schrik, zooals zich wel begrijpen laat het gevolg van den koortsachtigen toestand, waarin hij zich bevond en het spel zijner verbeelding, voor Tan-Tiatbeng zoo noodlottig, dat hij reeds een half uur na dit voorval den geest gaf.

— In ons nommer 61 van den 1 Augustus j.l. deelden wij mede, van Sydney berigt te hebben ontvangen, dat de in Europa en sommige kolonien zoo gunstig bekende TURKOPHONE-Speler *Ali-Ben-Sou-Alle* het voornemen had van die plaats herwaarts over te komen. Thans kunnen wij vermelden, dat die vermaarde muzikant en compositeur Zondag l.l. met het stoomschip *Padang*, van Singapore alhier is aangekomen, eenigen tijd ter dezer plaatse verblijven en zich waarschijnlijk ook naar Samarang en Soerabaya begeven zal.

— De directie van het Fransche tooneel heeft met de laatste mail berigt van haren correspondent te Parijs ontvangen, dat bereids per gewone scheepsgelegenheid uit Frankrijk herwaarts als 1ste chanteuse vertrokken is, Mad. *Ghijmers*, die, volgens het schrijven van dien correspondent, begaafd is met eene zeer schoone, welluidende stem, een aangenaam uiterlijk bezit en vergezeld wordt door haren echtgenoot, mede een zeer bekwaam piano-speler.

Volgens hetzelfde berigt bestaat er ook veel waarschijnlijkheid dat een 2de chanteuse met dezelfde gelegenheid te Batavia zal aankomen.

— Naar wij vernemen zijn de repetitiën van de opéra Othello, welker voorstelling door de directie van het Fransche tooneel, als eerstdaags te verwachten, is aangekondigd, zoo ver gevorderd, dat zij op den 14 December aanstaande plaats zal hebben.

— Wij vernemen van Buitenzorg het volgende:

Op het land Tjibinoeng bevond zich in dienst van den landheer een Niasser, *Padang* genaamd, denzelven van Batavia gevolgd. Men had weinig dienst van dien persoon te Batavia gehad, doch hem daarom niet willende verstooten, mede naar het land genomen, alwaar het bleek dat hij bruikbaarder was, waarom hem ook de belofte van vermeerdering van gagie gedaan werd, indien hij vlijtig bleef. Dit scheen hem terug te houden van zijn reeds te kennen gegeven verlangen om naar Batavia terug te keeren, en hij hechtte zich intusschen bijzonder aan een vijfjarige jongentje op dat land, *Jaloedien* genaamd, zeggende dat het kind, waarvoor hij als het ware eene vaderlijke zorg droeg, zóó geleek op een zoontje van gelijken ouderdom, dat hij op zijn geboorteeiland had achtergelaten, dat dit laatste hem daardoor steeds voor de oogen zweefde. Op den 16den dezer bekroop hem echter weder de lust om zich te verwijderen, doch alvorens daartoe over te gaan, bragt hij dat jongentje *Jaloedien* om het leven, door het den buik op te snijden, waarna hij dadelijk vlugtte. Het is evenwel mogen gelukken *Padang* op te vatten, die zich thans in 's lands gevangenis te Buitenzorg bevindt.

— In *de Oostpost* van Woensdag 21 November, No. 47, leest men:

Men schrijft ons van Modjokerto:

Eenige dagen geleden is een inlander, zich in een klein praauwtje in de groote rivier bevindende, nabij de brug van Lenkong, afd. Modjokerto, door een kaaiman aangevallen. Duizende toeschouwers bevonden zich aan de beide oevers der rivier, zonder dat een zich waagde, den ongelukkige van eenen gewissen dood te redden. Het lijk is den anderen dag, deerlijk verminkt, nabij den dam te Melatten opgevischt, doch gisteren werd er, op de hoogte van de dessa Koba, gelegen nabij de fabriek Gompolkrep, in de groote Kedirie-rivier, een groote kaaiman gezien. Onmiddelijk gelastte de wedono van Gedek op het ondier af te gaan en is het door diens welberaamde maatregelen, na het dier eenige piekesteken te hebben toegebragt, mogen gelukken hem verder af te maken. Men heeft hem geopend, doch niets gevonden. Hij had eene lengte van p. m. 16 voeten.

— Wij lezen in de *Nederlandsche* dagbladen de volgende mededeelingen:

De generaal de Marolles, een der bij het bestormen van het bastion Korniloff (Malakoff), gesneuvelde Fransche bevelhebbers, was van moederszijde en door zijne geboorteplaats een Nederlander. Hij werd in 1808 te Batavia geboren, uit het huwelijk van eenen in Hollandschen dienst getreden Franschen geëmigreerde, den heer de Marolles, met de jongste dochter van Mr. R. G. van Polanen, raad ordinair van Nederlandsch-Indië, wiens zending naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika in 1809, aanleiding gaf tot het bekende besluit van den Gouverneur-Generaal Daendels, van den 5den van Sprokkelmaand 1810 (zie *Bataviasche Koloniale Courant* van den 16den van die maand), en later tot een proces voor den Hoogen Raad der Nederlanden. Na de restauratie der Bourbons, begaf mevrouw de Marolles (toen weduwe), zich met hare kinderen van Batavia naar Frankrijk, ten einde voor hen het hun aankomende in de indemniteit der uitgewekenen te vorderen. De jeugdige de Marolles werd toen opgenomen in een der openbare krijgskundige scholen van Frankrijk, het geboorteland zijns vaders: zijne schuld aan dat land heeft hij met zijn leven betaald.

— De heeren W. B. Loudon, Oost-Indisch ambtenaar van de 3de klasse, C. de Haan en R. J. Hengelaar zijn, na het examen den 4 dezer te Delft te hebben afgelegd, toegelaten, om te staan naar het radicaal van ambtenaar van de 2de klasse voor de dienst van Nederlandsch-Indië.

— Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn toegezonden wetsontwerpen, tot het verleenen van naturalisatie aan de volgende ingezetenen van Nederlandsch-Indië.

J. F. Heckler, te Indramaijoe, residentie Cheribon;
R. M. Pereira, te Soerabaija;
C. Andreas, te Samarang;
C. von Bornemann, te Samarang;
P. N. Martherus, te Samarang;
E. Lewis, te Batavia;
W. Ihne, te Soerabaija;
G. H. Uhlenbeck, te Batavia;
A. Schade, te Soerabaija;
E. M. Gumprich, te Batavia;
A. Fraser, te Batavia;
H. Burger, te Batavia;
T. Bonhote, te Batavia;
D. T. Pryce, te Batavia;
G. Eisinger, te Batavia;
A. E. Waszklewicz, te Batavia;
J. Pryce, te Batavia;
C. F. Pandel, te Batavia;
C. A. C. Bauer, te Batavia;
F. W. Heineken, te Batavia.

NEDERLAND.

Op Maandag den 17 Sept. opende Z. M. de Koning de zitting van de Kamers der Staten-Generaal, met de volgende rede:

Mijne Heeren!

Het strekt Mij tot voldoening U ook ditmaal te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen met de andere Mogendheden zich kenmerken door welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid,

Te midden van den oorlog, waarin onderscheidene met ons bevriende Staten nog altijd gewikkeld zijn, blijven wij aan het stelsel van strikte onzijdigheid vasthouden. Onzerzijds naauwgezet nagekomen, wordt het door de oorlogvoerende Mogendheden gewaardeerd en geëerbiedigd.

De Zee- en Landmagt verwerven bij voortduring aanspraak op goedkeuring, door krijgstucht en ijverige pligtsbetrachting.

De noodwendig geworden vermeerdering van het materieel der Marine is het voorwerp Mijner ernstige zorg.

Bij de belangstelling, welke onze Koloniën en bezittingen in andere werelddeelen inboezemen, reken Ik het een voorregt te kunnen vermelden, dat rust en vrede daarin heerschen; dat de gezondheidstoestand van Nederlandsche Indië in de laatste maanden over het algemeen aanmerkelijk is verbeterd, en dat de staat der gewassen gunstig is.

De pogingen, ook dezerzijds reeds vóór geruimen tijd in het werk gesteld, om in het stelsel van uitsluiting, door het Rijk van Japan tot dusverre gevolgd, eene wijziging te verkrijgen, zijn niet zonder vrucht gebleven. Voorregten, door de Japansche Regering aan andere Natiën verleend, zijn mede aan ons verzekerd.

De Staats-Commissie tot onderzoek van den toestand der slavenbevolking in de Overzeesche bezittingen heeft onlangs verslag uitgebragt. Ik vlei Mij, dat haar veelomvattende arbeid zal kunnen leiden tot eene wetsvoordragt omtrent dit belangrijk onderwerp.

Werden in den afgeloopen winter onderscheidene gewesten van het Vaderland door dijkbreuken en overstrooming zwaar geteisterd, de liefdadigheid van landgenoot en vreemdeling beijverde zich in ruime mate herstel of leniging aan te brengen.

Mijn ernstig streven is steeds daarheen gerigt, om de zedelijke ontwikkeling en de stoffelijke welvaart der Natie gelijken tred te doen houden, en alzoo den bloei van het onderwijs, van wetenschappen en kunsten te bevorderen; maar ook ondernemingen van nijverheid en openbaar nut aan te moedigen, en, zooveel mogelijk, te ondersteunen.

Hoezeer de invloed van den krijg op handel en scheepvaart niet onmerkbaar is, verkeeren echter deze belangrijke takken van ons volksbestaan in bevredigenden toestand.

De opbrengst der belastingen beantwoordt ruimschoots aan de daarvan gevormde verwachting.

De gunstige staat der geldmiddelen laat toe met het delgen van schuld voort te gaan.

Het is Mijn voornemen U weldra in de gelegenheid te stellen om in overweging te nemen de wets-ontwerpen, welke alnog volgens artikel vijf van de additionele artikelen der Grondwet moeten worden voorgedragen.

Door deze en andere, hetzij nieuwe, hetzij weder op te vatten onderwerpen van wetgeving, wordt U eene ruime baan geopend om ook in deze zitting blijken te geven van Uwen ijver in het behartigen der belangrijke taak, welke U is toevertrouwd.

Het Vaderland, Mijne Heeren! heeft zijn blik bij vernieuwing op ons gevestigd. Het verwacht van ons gemeen overleg goede vruchten voor de bestendiging van orde en welstand. Stellen wij, zooveel van ons afhangt, die uitzigten niet te leur. Toonen wij bovenal de vele en rijke zegeningen te waarderen, welke de Almagtige, wij erkennen het met innigen dank, aan het ons zoo dierbaar Nederland schenkt.

Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.

— In de Eerste Kamer van de Staten-Generaal heeft de Heer Philipse, door Z. M. den Koning tot president benoemd, het presidentschap aanvaard. Men houdt zich daar bezig met het opstellen van een adres van antwoord op de troonrede.

— De Tweede Kamer heeft een lijst van drie Candidaten voor haren president opgemaakt; de Heeren Gevers van Endegeest, Strens en Rappard. Z. M. heeft eerstgenoemde tot president van die Kamer benoemd. Ook daar houdt men zich bezig met het adres van antwoord. De Minister van Finantiën heeft de begrootingswetten voor 1856 ingediend.

— Wij melden met genoegen, dat het berigt, uit een Duitsch blad overgenomen, volgens hetwelk de Kroonprinses van Zweden, geboren Prinses Louise der Nederlanden, den arm zoude gebroken hebben, zich niet heeft bevestigd.

— Tot het gebied der geruchten heeft behoord, dat de portefeuille van oorlog zou overgaan in handen van den kolonel Rigot de Begnins, die alsdan tot generaal-majoor zou benoemd worden. De heer Fostner van Dambenoy, thans minister van oorlog, zou bestemd wezen, om den heer Mr. A. J. Duymaer van Twist als gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië te vervangen. Door een enkel blad is dit gerucht tegengesproken.

— Men verneemt dat Z. M. de koning, door tusschenkomst van den Nederlandschen gezant te Parijs, de heer Lightenvelt, aan den keizer der Franschen heeft doen toekomen het grootkruis der militaire Willemsorde. Ook zegt men, dat deze orde in gelijken rang is gezonden aan den keizer van Rusland.

— De commissaris des konings in Limburg benevens de generaal majoor, opperbevelhebber in dat gewest, hebben van gouvernementswege bevel ontvangen, zich naar Aken te begeven, ten einde aldaar den koning van Pruissen, die deze stad met een bezoek zal vereeren, te complimenteren.

— Men verneemt dat H. M. de koningin eerst in het begin van November, van H. D. buitenlandsche reis wordt terug verwacht.

— De koningin weduwe zal, naar men wil, naar het buitenland vertrekken. Het doel der reis is nog onbekend, wel weet men dat de reis van langen duur zijn.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 28 November 1855, No. 95.

— De *Sindoro* heeft het Nederlandsch escader in de Middellandsche Zee verlaten en is bereids den 26 Sept. in het vaderland teruggekeerd, medebrengende de equipage van de in de Middellandsche Zee overzeilde Nederlandsche schoener *Anna Louise*. De prins van Oranje was met de *Doggersbank* naar Madeira vertrokken.

— De heer Pescatore, president van de wetgevende kamer van het groot hertogdom Luxemburg, heeft zijn ontslag als gedeputeerd ingezonden.

— De heer Dubois, Nederlandsch gezantschaps secretaris te St. Petersburg, is benoemd tot gezant te Washington.

— De internuntius te 's Gravenhage, Carlo Belgrado, heeft tot opvolger gekregen Mgr. Massoni, zaakgelastigde te Florence. Mgr B. is tot bisschop van Ascoli benoemd.

— De keizer van Rusland heeft den baron Nepveu, kamerheer van Z. M. den koning, tot ridder der Stanislasorde 2 klasse benoemd.

— De bekende zeeschilder, de heer Louis Meijer, is door den koning der Belgen benoemd tot ridder van de Leopoldsorde.

— De groote manoeuvres in het kamp bij Rijen zijn afgeloopen en de troepen naar hunne garnizoenen teruggekeerd.

— De minister van oorlog heeft bepaald, dat het getal jongelingen bij het instructie bataillon, hetwelk voor de dienst bij het leger in Oost-Indie wordt opgeleid. voortaan met 40 vermeerderd worde.

— Door den militairen strafregter is dezer dagen een vonnis gewezen, dat bij ons leger gelukkig nog al van zeldzamen aard is, waarbij de 1 luitenant baron van H. van B., van het 6 regiment infanterie, van zijnen graad is ontheven, wegens het eenige dagen achterblijven van verlof, zonder genoegzame redenen, welk feit als desertie is aangemerkt. Bij dat vonnis zijn evenwel mitigerende omstandigheden in aanmerking genomen.

— Door het ministerie van koloniën is gevraagd, een instrumentmaker voor de dienst in Oost-Indië. Hij zal zich voor 6 jaren aan de militaire dienst moeten verbinden.

— Naar wij vernemen is de heer H. L. Jansen aangesteld tot het aanleggen van de telegraaflijnen, enz. in Nederlandsch Indie, voor welke betrekking onlangs, door middel der *Staats-Courant*, het gouvernement een geschikt persoon gevraagd heeft.

— Bij het departement van koloniën is in eenen brief met onleesbaar postmerk, ontvangen eene som van *f* 2500 aan Nederlandsch bankpapier voor en ten behoeve van 's lands kas in Oost-Indië.

— Den 29 jl. Mei is aan boord van het schip *Palembang*, gezagvoerder kapitein Hoekstra, overleden de heer S. H. de Lange, geographisch ingenieur in Oost-Indie.

— Het état-major van het den 20 Sept. naar Java vertrokken transportschip *Prins Willem Frederik Hendrik*, kommandant luitenant 1 klasse J. W. de Ruyter de Wildt, is zamengesteld als volgt: J. K. van de Kruysse Pilaar 1 officier; J. P. C. Gravenhorst, J. C. A. van Asperen, A. M. Simon, J. P. Uyttenhoven en J. P. van Rossum, luitenants 2 klasse; A. A. Grondhout, officier van gezondheid 2 klasse, en A. W. J. Lina, officier van administratie 3 klasse. Nog zijn met gemelden bodem vertrokken 12 élève-machinisten bestemd voor de stoomdienst in Oost-Indië.

ENGELAND.

Te Londen geloofde men algemeen, dat aan den wensch om den generaal Simpson te vervangen, zoude voldaan worden, en men noemde als zijn opvolger den generaal Markham of den generaal Eyre. De eerste had zich in de Indien onderscheiden en is, naar men wil, opzettelijk naar de Krim opontboden, om den generaal Simpson op te volgen, zoo deze sneuvelde of ontslagen werd.

— Het bevestigt zich; dat de Westersche mogenheden gezind blijven, en zelfs nu niet minder dan voor de bemagtiging van Sebastopol, om gehoor te geven aan voorstellen tot vrede, op voorwaarde evenwel, dat deze voorstellen niet eenzijdig het voordeel van Rusland beoogden. Overigens wordt als stellig gemeld, dat tot dus ver van de Russische zijde noch regtstreeks noch zijdelings nadere voorstellen gedaan zijn, welke op het eindigen van den oorlog doelen. De Ariadnedraad voor het tegenwoordige staatkundige labyrinth is nog niet gevonden, maar men zoekt er ijverig naar en men mag de hoop voeden, dat de diplomatie dien eerlang zal vinden.

De toespeling op Borodino, in de jongste proclamatie des Keizer Alexander, schijnt te duiden op het voornemen, waartoe men voor het geval besloten heeft, dat de Russen de Krim niet mogten kunnen behouden, namelijk om nog meer in het binnenste des rijks terug te trekken, ten einde de geallieërden af te matten, en, welligt door begunstiging van mogelijke voorvallen in dat land, door de Russische wapenen te overwinnen.

Van eene geloofwaardige zijde verzekert men, dat de geallieërden den volgenden grondslag voor de eventuële vredesonderhandelingen gesteld zouden hebben: de Krim wordt aan de Porte teruggegeven, en de Westersche mogendheden zouden in de Krim, te Varna en Sinope zeestations oprigten; Candia zoude aan Engeland afgestaan worden, en Oostenrijk zoude de uitvoering van het gemeenschappelijk protectoraat der groote mogenheden in de Donau-vorstendommen op zich nemen.

— Er is bevel gegeven, om al de batterijen aan den mond der Tyne aanzienlijk te versterken; aan het einde der kasteel-rotsen zal eene halvemaan-batterij worden aangelegd en de Spaansche batterij, die sedert den tijd der Spaansche armada in wezen is gebleven, zal eene geheele vernieuwing ondergaan. Deze verdedigingswerken zullen den mond der haven geheel bestrijken.

— Het officiele dagblad bevat verscheidene besluiten der koningin, waarbij de generaals burggraaf Combermere, graaf Strafford en burggraaf Hardinge tot veldmaarschalken, de luit.-generaal Simpson, bevelhebber der Britsche krijgsmagt in de Krim, tot generaal, en de kolonel C. A. Windham tot generaal-majoor worden benoemd.

— Na de jongste hooge benoemingen bij het Engelsche leger telt het vijf maarschalken, te weten; prins Albert, de koning der Belgen, lord Hardinge, lord Combermere en de graaf Strafford.

— Gelijk men denken kan, is de bemagtiging van Sebastopol gepaard gegaan met ontelbare merkwaardige, ja hagchelijke bijzonderheden. Zoo weet men, dat bij het stormloopen vele soldaten in ligt gedekte kuilen zijn gestort, dat na den val der vesting onderscheidene manschappen, tuk op buit, zich te ver in de brandende stad waagden en door de ontploffende kruidmijnen in de lucht werden geslingerd. Maar het treffendste was misschien, zegt de *Daily News*, het volgende, dat bij de Fransche stormkolonne van den generaal de Salles plaats greep. Onder het aanrukken dezer kolonne, riepen enkele pas in het vuur gekomen recruten: *Nous sommes tournés!* Weldra ontstond er verwarring, en velen zochten een goed heenkomen. Dit ziende, werd de generaal de Salles bleek van woede, en stoof de vlugtenden achterna met den uitroep: *Canaille, vous allez déshonnorer la France! arrêtez, arrêtez*; en zich tot de officieren wendende, zeide hij: *Messieurs, est ce que vous laissez filer vos soldats comme cela? En avant, en avant, vive l'Empereur!* Hij vatte eenige manschappen bij de borst, en wierp hen onder het uiten van eenige eigenaardige Fransche verwijtingen naar hunne plaats. Bij deze vreesachtigen bevond zich een baardelooze, tengere conscrit, die nauwelijks in staat was het geweer te dragen, en beter bij zijne moeder in de keuken dan te midden der verschrikkingen van den oorlog zoude hebben gefigureerd. Op dezen had de generaal het bijzonder gemunt; hij scheurde hem de katoenen epauletten van de schouders en donderde hem toe: *Comment, vous n'êtes pas Français donc?* Dit verwijt trof den armen jongen geweldig; hij gevoelde. dat het opbruisende Fransche bloed dit verwijt niet konde verduren, en onder den gestadigen uitroep van: *Je ne suis pas Français*, ijlde hij in de gelederen terug, bereikte in opgewonden geestvervoering de borstwering van den Malakoff, zwaaide ten blijk van vreugde met zijn geweer in het rond en stortte, door honderde kogels getroffen, in de gracht neder.

— In Ierland is een gewapend en bereden corps, onder den naam van constabels, met de policie, vooral ten platten lande, belast; het bestaat uit omstreeks twaalf duizend man, allen van bijzondere goede ligchaamsgestalte. Dezer dagen zijn zij van gouvernementswege uitgenoodigd om in de koninklijke garde, het keurcorps der geregelde Britsche landmagt, over te gaan, en de overige regimenten der garde naar het oorlogstooneel te volgen. Doch zij hebben eenparig een afwijzend antwoord op die uitnoodiging gegeven. De Iersche dagbladen juichen deze weigering toe, als een bewijs van echt-Iersche gezindheid, daar de constabels niet in de Engelsche of Schotsche garde wilden treden, maar gaarne in eene Iersche garde, indien deze opgerigt wierd, zouden dienst nemen. Doch Engelsche bladen zeggen ronduit, dat zij geweigerd hebben; omdat het een minder gevaarlijk en meer loongevend werk is, in Ierland vrede te houden dan in de Krim oorlog te voeren.

— Brieven uit Gambia van 21 Aug. in de Engelsche bladen melden, dat in het treffen met de inboorlingen in Julij ll., 500 van deze werden gedood en niet 1500, zoo als aanvankelijk was opgegeven. De gouverneur had den Franschen scheepsbevelhebber Villeneuve doen bedanken voor den bij die gelegenheid verleenden bijstand. De rebellen hebben de wijk genomen naar eene met palissaden verdedigde stad, Burfort genaamd, ongeveer zeven mijlen van Cape St. Mary's gelegen. Ten gevolge van den regen en de geringe krijgsmagt (ongeveer 120 man) ter beschikking van kolonel O'Connor, kon men thans geene aanvallende beweging maken. Men zoude echter, zoodra de regentijd over is, met eene voldoende magt tegen de twee voornaamste plaatsen der rebellen, Burfort en Cunjo, oprukken en trachten ze te vernielen. Om te slagen, zullen ongeveer 400 mariniers van het escader mede daartoe gebezigd worden. De Franschen hebben beloofd 200 man te leveren en met deze en de soldaten van de thans zich op de kust bevindende West-Indische regimenten is men in staat, de rebellen eens en voor goed te tuchtigen, hetwelk van veel zedelijken invloed zal zijn op de andere stammen, welke ook tot vijandelijkheden zouden kunnen overhellen. Wordt dit niet gedaan, dan is men van oordeel, dat de kolonie bijna niet meer als veilig te beschouwen is. De gouverneur O'Connor had de stoomboot Myrmidon tot zijne beschikking gehouden; zij lag bij de Kaap in eene positie, dat zij in geval van een aanval van veel dienst zoude kunnen zijn. Het zoude doelmatig zijn, indien Gambia alle maanden of zes weken door een oorlogschip werd bezocht. Zonder bevelen van de regering zal er tot niets bepaalds besloten worden. De mail, die den 7den October werd verwacht, zoude, naar men meende, de noodige instructien medebrengen.

— Bijzondere brieven uit het Engelsche leger bij Sebastopol, loopende tot 22 Sept., melden, dat de Russen steeds druk bezig waren met het vervoeren van groote hoeveelheden oorlogs-benoodigdheden en leeftogt uit het groote magazijn nabij de haven, bijna tegenover het fort Nikolaas: deze voorwerpen werden gebragt over de berghoogte naar de zijde der Belbek. Daarentegen, en als het ware om te doen zien, dat deze beweging geen voornemen om af te trekken aanduidde, maakte de vijand een verbazend groot depôt aan de noord-oostzijde van Sebastopol, insgelijks in de rigting van de Belbek, en niet ver van een sterk aardewerk, hetwelk den naam van eene verschansing of fort verdiende. De Fransche batterij, achter den Malakofftoren, rigtte haar vuur voornamelijk tegen de wegen, die naar de forten Constantijn en Catharina leiden. Het eerstgenoemde dezer twee forten schoot doorgaans drie of viermalen daags op de geallieerden, en de Russische twaalfponders-batterij te Inkermann vuurde nu en dan op de Fransche batterij van den Malakofftoren. Intusschen scheen het, dat de Russen ijverig aan hunne aardwerken arbeidden, en men hield het dan ook voor waarschijnlijk, dat zij ten eenigen dage een hevig kanonvuur langs den waterkant, van fort Constantijn tot Inkermann, zouden openen. De Franschen maakten eene bres-batterij tusschen fort Nicolaas en de overblijfselen van fort Alexander; deze batterij was tegen fort Constantijn gerigt, en hare positie zoodanig, dat de vijand haar vuur slechts uit drie of vier schietgaten kon beantwoorden. Om de werkzaamheden aan die batterij te verhinderen, schoten de Russen van tijd tot tijd op de arbeiders.

Wijders houden deze brieven in, dat de vloot der geallieerden, welke den 21sten van den mond der baai van Sebastopol naar Balaklava gestevend was, den 22 van daar terugkeerde. Verscheidene der schepen, welke vol troepen schenen te zijn, bevonden zich op weg naar Eupatoria; andere stevenden voorbij fort Constantijn, en van daar waren eenige schoten op de digtst bij zijnde bodems gelost. Een Fransch regiment, het 17de, was op marsch van Kamiesch naar Inkerman. In den nacht van 21 op 22 Sept. had men op den noordkant der baai twee branden gezien; men dacht dat de Russen hun voorraad van oude krijgsvoorwerpen vernielden. Dienzelfden nacht had boven het kamp een hevig onweder gewoed, en daarbij had het in de vallei van Balaklava sterk geregend.

— De *Times* wil weten, dat het bevel, om de dokken en de nog behoudene forten te Sebastopol te vernielen, door den maarschalk Pélissier is ingetrokken, na hierover de meening der Fransche en Engelsche regeringen ingewonnen te hebben. Volgens hetzelfde dagblad zoude de aandacht der geallieerde vlootvoogden gevestigd zijn op den noord-westelijken hoek der Zwarte Zee, zich uitstrekkende van den mond des Dniesters tot dien des Dniepers, en bevattende de belangrijke plaatsen Odessa, Ochzakoff, Kimburn, Nikolajeff en Cherson. De Phlegeton zoude reeds de monding van den Dnieper onderzocht en bevonden hebben, dat de doortogt toegankelijk was voor de groote oorlogschepen, en sedert de terugkomst van dit vaartuig te Kamiesch zijn de geallieerde escaders of ten minste een aanzienlijk gedeelte daarvan, gestevend in eene rigting, welke nog niet met juistheid bekend was.

Zoowel uit Frankrijk als uit Engeland zullen allerlei handwerkslieden, als metselaars, timmerlieden, verwers, enz., naar Sebastopol worden overgebragt, om de schade te herstellen, welke die stad door het beleg geleden heeft, zoodat Sebastopol binnen weinige maanden uit zijne puinhoopen herrijzen en alsdan eene half Fransche en half Engelsche stad wezen zal. Deze werklieden ontvangen een daggeld van zes francs, waarvan de helft eerst zal worden uitbetaald bij hunnen terugkeer, bovendien genieten zij vrijen overtogt, voeding, enz.

— Pélissier heeft, met het oog op een nieuw te openen veldtogt, eene verkenning gedaan langs de vlakte van Baidar. Daarna zijn de eerste en derde Fransche legercorpsen opgerukt en hebben zich langs de vlakte en verder meer landwaarts geëchelonneerd. Engelsche, Sardinische en 12 bataillons Turksche troepen staan gereed om die beweging te ondersteunen. De geallieerde troepen, die zich thans te Eupatoria bevinden, zijn bestemd om de Russen te dwingen van positie te veranderen, van welke veranderde positie men daarop partij denkt te trekken. Bosquet is hersteld en zal het kommando over zijne divisie weder aanvaarden. De sterke regens belemmeren de toebereidselen tot den veldtogt niet. Veldgeschut wordt uit de Turksche tuighuizen in duizende karren van Sinope aangevoerd.

FRANKRIJK.

Te Parijs was het gerucht in omloop, dat de Koning van België als scheidsman zou optreden, ten einde eene verzoening tusschen de oorlogvoerende partijen te bewerken. Brussel zou de hoofdzetel zijn voor de heropening van nieuwe conferentiën.

Is er tusschen Spanje en het Westen eene allianse gesloten? Op deze vraag, die aanleiding gaf tot zeer veel twistgeschrijf, waarop de meeste leden der Spaansche volksvertegenwoordiging uit Parijs, over Brussel, een bevestigend antwoord ontvingen, wordt hier nog eens gezegd: »ja, er is een tractaat gesloten en dat zal gewisselijk door de Cortes worden aangenomen. Spanje zal 30.000 man leveren."

— De bevalling der keizerin wordt tegen het einde van Januarij verwacht. Op begeerte van H. M. zal de verloskundige van koningin *Victoria* bij de verlossing tegenwoordig zijn. Men verzekert, dat de koningin van Engeland en haar gemaal meter en peter zullen zijn over het keizerlijke kind.

— Men wil weten, dat de maarschalk *Pélissier* tot opperstalmeester des keizers en hertog van Sebastopol en de generaal *Bousquet* tot hertog van Inkerman zullen worden verheven.

— In den *Moniteur* leest men een verslag van de op 13 September in de hoofdkerk Notre-Dame plaatsgehad hebbende godsdienstoefening, ter zake van de in de Krim behaalde overwinning. Uit dat verslag blijkt, dat Z. M. de keizer op de aanspraak van den aartsbisschop van Parijs, het volgende heeft geantwoord:

»Ik ben hier gekomen, Monseigneur, om den Hemel te danken voor de zegepraal, welke Hij aan onze wapenen heeft geschonken, want het is mij eene behoefte, openlijk te erkennen, dat, hoe groot ook de bedrevenheid onzer legerhoofden en moed onzer soldaten mogen zijn, niets kan worden verkregen zonder de bescherming der Voorzienigheid."

In de korte aanspraak, door den aartsbisschop van Parijs tot den keizer gerigt, bij zijne ontvangst aan den ingang der kerk, heeft hij eene zinspeling doen invloeijen over de hoop, welke de keizer op een spruit heeft.

Prins *Jerôme*, daartoe opzettelijk van Havre gekomen, woonde het Te Deum bij en was naast den keizer gezeten.

Voorts wordt in dat verslag medegedeeld, dat een groot aantal buitenlandsche vertegenwoordigers het plegtig Te Deum hebben bijgewoond. Met name worden in het officiële dagblad opgegeven, de pauselijke nuntius, de gezanten van Engeland, Oostenrijk, Pruissen, Sardinie, Spanje, Portugal, de Beide Sicilien, de Vereenigde Sta-

ten, Baden, de Nederlanden, de zaakgelastigden van Toskane, Zwitserland, Griekenland, en de secretarissen der legatien van Saksen en Hanover.

Ook *Abd el-Kader*, ofschoon nog lijdende, heeft deze plegtigheid bijgewoond.

— *Abd-el-Kader* heeft zeer prachtige geschenken voor de keizerin en prinses *Mathilde* medegebragt. Onder anderen voor de keizerin een paar pantoffels van 20,000 piasters, en voor prinses *Mathilde* een zilveren theeservies, zooals in het serail gebruikt wordt. Het schenkblad alleen kost 5000 piasters.

Abd-el-Kader keert eerstdaags naar Marseille terug, ten einde zich aldaar naar Syrie in te schepen, alwaar hem Damascus als toekomstige woonplaats is aangewezen.

DUITSCHLAND.

Volgens de te Weenen uit de Krim ontvangen berigten per telegraaf van 25 Sept., en per brief van 12 Sept., schijnt er geen twijfel over te blijven, dat de geallieërden besloten hebben, den herfst-veldtogt van uit Eupatoria te openen. Wij hebben reeds gemeld, dat den 12den te Kamiesch toebereidselen gemaakt werden tot inscheping van Fransche troepen naar Eupatoria en thans vernemen wij, dat deze troepen bestaan uit het eerste Fransche corps, onder den generaal de Salles, 4 divisiën infanterie en 2 brigades cavallerie. De generaal de Salles moet deswege den post van den opperbevelhebber verzocht hebben, om de nederlaag, die hij in zeker opzigt bij den stormloop tegen het centrale bastion geleden heeft, uit te wisschen. Van 1 Oct. af zullen de in de Krim staande Turksche troepen in Engelsche soldij treden en met het verwachte Engelsch-Turksche legi en van den generaal Vivian onder de bevelen van generaal Simpson komen. Men verneemt verder, dat de Prins Gortschakoff bij Simpheropol een sterk corps gesteld heeft, ten einde den aanval van uit Eupatoria en het Baidardal te weerstaan. Het hoofdkwartier heeft de prins onlangs naar Kamyschli verplaatst. Zoo de geallieërden, die volgens de jongste berigten reeds eene aanzienlijke magt te Eupatoria aan land gezet hebben, zoodat aldaar in alles reeds een leger van 40.000 man aanwezig is, offensief mogten te werk gaan tegen de Belbek en de aftogtlinie van Prins Gortschakoff, dan zoude de defensieve kracht der Russen gebroken en zij gedwongen zijn zijn hunne tegenwoordige positie te verlaten. De strijd tegen de noordelijke forten zoude daardoor tot eene ondergeschikte zaak worden.

— Een dagblad wil weten, dat de Sardinische generaal de la Marmora aan zijne regering 5000 man aangevraagd heeft, op grond dat 3000 man van zijne troepen aan de cholera waren bezweken, 3000 in de hospitalen lagen en 500 man buiten gevecht gesteld zijn.

— De val van Sebastopol heeft in Duitschland een diepen indruk gemaakt, ofschoon daardoor in de politiek geene verandering is gekomen. Ten aanzien van Pruissen is te melden, dat van wege deze mogendheid eene vraag tot de Westersche mogendheden is gerigt, of nu de tijd niet gekomen was om de vredesonderhandelingen te hervatten, waarop geantwoord werd, dat men alleen van Rusland regtstreeksche voorstellen verwachtte. Oostenrijk blijft zijne staatkunde getrouw en houdt zich thans buiten alle bemiddeling. De reactie, welke in Duitschland zich allengs vertoonde, gaat met reuzenschreden voort. Allerwege worden in de kleinere staten de constitutien herzien en gewijzigd. Ook in Denemarken is dit geschied. In den loop van October zal het vorige ministerie wegens hoog verraad teregt staan voor een rijksgeregt.

— Welke verwoestingen de cholera thans in de Oostenrijksche monarchie aangerigt heeft, blijkt uit de officiële opgave der sterfgevallen, welke tot op den aanvang van September 35.000 man bedragen, waarbij niet begrepen zijn de sterfgevallen in Beneden-Oostenrijk, Bohemen, Moravie en Hongarije. Het ministerie van binnenlandsche zaken heeft een naauwkeurig onderzoek bevolen, aangaande de wijze van ontstaan en verspreiding van de ziekte.

— De Hospodar van Wallachye heeft zich, gelijk men uit Bucharest meldt, tot de Oostenrijksche regering gewend, ten einde hare bemiddeling te verkrijgen bij de Wurtembergsche en andere Duitsche regeringen, ten einde te bewerken, dat uit die staten de verhuizing van niet minder dan 50,000 Duitsche familien naar Wallachye toegestaan en bevorderd worde. De Wallachysche regering zoude zich willen verbinden, om aan deze familien een genoegzaam getal akkers, weiden, enz. voor altijd af te staan en hun voor 10 jaren vrijdom van alle lasten en heerendiensten, alsmede van de krijgsdienst, te verleenen.

— Aan den ingenieur *Arnaud Furanz Maria van Waldona* uit Parijs is een Oostenrijksch privilegie verleend wegens eene uitvinding, welke eene geheele omwenteling in het spoorwegstelsel kan brengen. Zij bestaat in de aanwending van een veranderd railstelsel en een daarmede in verband staande raderstelsel, waardoor de spoorwegen op gewone lands- en andere wegen tot stand gebragt en de wagens met gemak van den spoorweg konden gebragt, en alsdan als gewone wagens gebezigd en op elk punt naar verkiezing weder op den railweg teruggebragt worden.

RUSLAND.

De *Russ Invalide* van den 24 Sept. meldt, dat de Keizer der Russen met zijne broeders, de grootvorsten Nikolaas en Michael, den 20sten Odessa heeft verlaten en zich naar Nicolajeff begeven. De Keizer zoude ook prins Mentschikoff opontboden hebben, die Moskou zoude verlaten om zich naar zijn vorst te begeven. Eene telegrafische depêche zegt, dat de hooge reizigers den 25sten hunne bestemmingsplaats bereikt hebben.

— Nu Sebastopol voor een groot gedeelte genomen is, zal het niet van belang ontbloot zijn de dagteekeningen bijeen te hebben van de gewigtigste gebeurtenissen, die in den oorlog in de Krim zijn voorgevallen. Het zijn de volgende:

4 Sept. 1854. Inscheping te Varna van het Fransche leger (25000 man) en het Turksche leger (8000 man.)
9 » De vloot met het Engelsche leger (25000 man) aan boord, voegt zich bij het Slangen-eiland bij de Turksch-Fransche vloot.
14 Sept. Ontscheping der geallieerde troepen te Eupatoria bij het Oude Fort. Deze operatie wordt niet tegengewerkt door de Russen; zij duurt 6 uren.
20 » Veldslag bij de Alma.
27 » Het geallieerde leger, na de Alma, de Belbeck en andere wateren te zijn overgetrokken, komt door een marsch in de flank op de hoogten van Balaklava. De Engelschen maken zich van die stad meester en maken die tot de basis van hunne operatiën.
29 » Verkenning van Sebastopol.
9 Oct. Opening der loopgraaf op 700 mètres van de vesting.
17 » Opening van het vuur tegen de vesting. De vereenigde vloten nemen daaraan deel.
25 » Veldslag van Balaklava.
6 Nov. Veldslag van Inkermann.
22 Mei 1855. Inneming van het Kerkhof.
24 » Expeditie in de Zee van Azof, welke in alle opzigten gelukt.
25 » Het geallieerde leger bezet de linie van de Tschernaïa.
7 Junij. Inneming van het Mamelon-Vert.
18 » Vruchtelooze bestorming van den Malakofftoren.
16 Aug. De veldslag aan de Tschernaïa.
8 Sept. Inneming van den Malakoff.
9 » De Russen ontruimen het zuidelijke gedeelte der stad en trekken zich in het noordelijke gedeelte terug.

Daar de loopgraaf den 9 October 1854 geopend werd, heeft men 330 dagen moeten werken onder het vuur des vijands en in weerwil van de uitvallen der belegerden.

Daar het vuur den 17 October 1854 geopend en de stad den 8 September 1855 genomen werd, is Sebastopol gedurende 322 dagen beschoten en gebombardeerd.

— Een brief uit Odessa van 22 Sept. meldt, dat men aldaar toebereidselen gemaakt heeft, om den keizer op eene waardige wijze te ontvangen. De drie, sedert het begin des oorlogs gebouwde kerken, de 12 kustbatterijen en het uit 11,000 man bestaande garnizoen met de ruiterij, in den omtrek gelegerd, zullen waarschijnlijk door den keizer in oogenschouw genomen worden. De aartsbisschop Innokenti, bekend door vurigen ijver, rust zich uit om eene gloeijende rede van ontvangst bij de komst des keizers te vervaardigen.

— De keizer van Rusland heeft, om een blijvend aandenken ter eere van den admiraal Nachimoff en tot nut der marine te stichten, bepaald, dat 5 pensionaires in het cadettencorps, die zijnen naam dragen, zullen opgeleid en de kosten hiervoor zullen gevonden worden uit de inkomsten van een majoraat, bedragende 1500 zilv. roebels.

— Een brief uit Odessa, van 24 Sept meldt, dat de generaal Totleben, wiens wonden nog niet geheeld waren, eerstdaags te Odessa verwacht werd.

— Den 30 September hadden de geallieerden 120 mortieren en kanonnen van het zwaarste kaliber in de strandbatterijen van de zuidelijke zijde gebragt, en onderhielden daaruit een levendig vuur tegen het Noorderfort. De vloot ondersteunde het bombardement van de zeezijde en bragt de batterijen, die het zeefort Constantijn bekroonen, tot zwijgen.

— Het jongste bêerigt van het tooneel des oorlogs is eene telegrafische dépêche van prins Gortschakoff, van 4 Oct. des avonds, mel ende, dat de geallieerden den vorigen dag eene beweging hadden gemaakt naar de zijde van den linkerflank van het Russische leger, maar teruggetrokken waren, dat de Russische voorposten zich nog op de vroeger door hen bezette linien bevonden, en dat de geallieerden nog niets tegen de noordzijde van Sebastopol hadden ondernomen.

Zoo als men ziet, is deze depêche van latere dagteekening dan het ruitergevecht, hetwelk volgens de reeds door ons medegedeelde depêche van den maarschalk Pélissier op 29 September bij Eupatoria ten nadeele der Russen heeft plaats gehad. Doch noch in deze, noch in eenige vroegere depêche van den Russischen opperbevelhebber wordt melding gemaakt van dit *schitterend* gevecht, zoo als de Fransche opperbevelhebber het noemt.

SPANJE.

Uit Spanje valt niet veel goeds te melden. Bij de woelingen der Carlisten is nu nog een conflict ontstaan tusschen de kroon en de ministers over een nieuw reglement voor het paleis, en arrestatien onder de naaste omgeving der koninklijke familie. De ministerraad benoemt voortaan den majordomus van het paleis en de eerste indendante; ook het huis des konings zal voortaan uit militairen zamengesteld zijn, mede door de regering te benoemen. Door deze nieuwe inrigting is aan de camarilla, die aan Spanje ten allen tijde zoo veel ongelukken berokkende, de doodsteek gegeven. De koning en de koningin zijn woedend daarover geweest en men zegt, dat de laatste alleen door geweld tot de onderteekening van het besluit is kunnen gebragt worden. Een soort van beroep op het volk, in het Escurial opgesteld en door den secretaris der koningin geschreven, is door de regering in beslag genomen en de schrijver zal deswege voor een regtbank verschijnen. De moeijelijkheden waren in de laatste dagen zoo groot, dat Espartero wilde aftreden en slechts met moeite bewogen kon worden zijne functien voorloopig te blijven vervullen. Daar de Cortes den 1sten dezer hunne zittingen weder geopend hebben, zal men mogelijk eenig meer licht over die zaak verkrijgen. Per telegraaf is bekend geworden, dat de regering al dadelijk een wets-ontwerp heeft ingediend, waarbij voorgesteld wordt het leger op 70,000 man te brengen en een ander betreffende de toelating van zekere klassen van staatkundige uitgewekenen in Spanje. De Cortes moeten gunstig voor dit voorstel gestemd wezen. De toetreding van Spanje tot de Westersche alliantie, schijnt nog altijd op eenige zwarigheden te stuiten.

— De koningin is ontijdig verlost. Men schrijft dit toe aan de onaangenaamheden, die zij te verduren had, ter gelegenheid van de bovenvermelde wijziging in het personeel der beambten van het hof.

PORTUGAL.

In Portugal heeft in de afgeloopen maand de jeugdige koning zijne meerderjarigheid bereikt, en werd met veel plegtigheid als koning gehuldigd. Hierdoor is in de staatkunde des lands geene verandering gekomen, daar de koning verklaarde de staatkunde zijner ministers goed te keuren, en hen in hunne betrekking te handhaven. Te dezer gelegenheid is de telegraaf in Portugal ingewijd.

De ex-regent Dom *Ferdinand*, heeft zich gedurende de feesten der troonsbestijging, als gewoon particulier onder het volk begeven, terwijl de jonge vorst Dom *Pedro V* de kroon heeft aanvaard met meer plegtigheid, dan zijn vader in het bestuur heeft aan den dag gelegd; deze verandering van denkwijze vond nog al bijval.

— De jeugdige koning van Portugal won dagelijks aan populariteit, daar hij op het alleronverwachts de kazernen en hospitalen bezocht. Bij het staats-diner, dat de koning in het Adjuda-paleis gaf, had een onaangenaam incident plaats. De Russische gezant kon namelijk de voor hem bestemde plaats aan tafel niet vinden en nam de zaak zoo euvel op, dat hij de zaal verlaten wilde en slechts daardoor er van teruggehouden werd, dat een Portugeesch edelman hem zijne eigene plaats aanbood. Later kwam het uit, dat de echtgenoote van den gezant het voor dezen bestemde kaartje ter aanwijzing zijner plaats, door eene aanraking met haar kleed, van de tafel had doen vallen.

ITALIË.

De Koning van Sardinië is bijna hersteld en deze tijding verheugde de bevolking van Turijn in hooge mate. Daar Z. M. echter rust behoeft, vooral met het oog op het uitstapje naar Frankrijk, 't welk hij denkt te maken, zoo heeft hij de zorg voor de openbare zaken, gedurende eenige dagen, toevertrouwd aan zijn neef, prins de Carignan.

GRIEKENLAND.

Nopens de aangelegenheden van Griekenland, welke reeds sedert een geruimen tijd hangende zijn, verneemt men, dat de Westersche mogendheden aan Oostenrijk hun voornemen hebben doen kennen, om de bezettingstroepen aanmerkelijk te verminderen en hunnen invloed te doen gelden ter verdere handhaving der souvereiniteitsregten van koning *Otto*.

Koning *Otto* is door de Westersche mogendheden verwittigd, dat zij niet meer zouden aandringen op het behouden van den generaal *Kalergi* in het bewind, indien Z. M. hiervan afkeerig was, maar dat ingeval de generaal aftrad, zij genoodzaakt zouden zijn van de Grieksche regering nieuwe waarborgen te vorderen. Men wist nog niet, welk antwoord koning *Otto* hierop gegeven had.

De instructien voor den Engelschen gezant waren nog onbekend, die van den Franschen gezant lieten de souvereine regten des konings ongedeerd, de koning kon ministers, die zijn vertrouwen bezaten, kiezen, maar zij moeten niet onder verdenking liggen, onder Russischen invloed te staan en met alle gestrengheid de rooverijen te keer gaan. De instructien moesten aandringen op maatregelen van de zijde van Kalergi, tot onderdrukking der nog bestaande onrust en tot het te keer gaan van den Russischen invloed. Het behouden van Maurocordato moet daarbij als de voortzetting eener illoyale staatkunde aangeduid zijn. Men beweerde, dat Kalergi zijn ontslag had gegeven.

— De crisis te Athene van den 22 September is nog niet tot een einde gebragt. Den dag, waarop het Fransche geschut aan de inwoners van Athene de inneming van Sebastopol aankondigde, had de koning de Engelsche en Fransche gezanten bij zich ontboden, om hun te verklaren, dat hij op de aftreding van den generaal Kalergi, den minister van oorlog, bleef aandringen. De bedoelde gezanten hadden den koning herhaald, dat hij vrij was om te doen wat hij verkoos, doch dat de Westersche mogendheden, ingeval van eene aftreding van generaal Kalergi, meerdere waarborgen zouden verlangen, er ten slotte bijvoegende, dat zij dienaangaande instructien bij hunne cabinetten zouden inwinnen.

— Uit Athene schreef men van 4 Sept., dat de Grieksche troepen, na zich met de Turksche aan de grenzen vereenigd te hebben, eene bende van zeeroovers in handen hebben gekregen, welke de golf van Volo onveilig maakten. Dit bewijst den ijver, welken thans het Grieksche ministerie van oorlog aan den dag legt, om de zeerooverij te beteugelen. Ook de policie begint ten dezen opzigte gestrengheid te betoonen en de Atheensche jury heeft laatstelijk 37 roovers ter dood veroordeeld. Een van hen is reeds in den Piraeus ter dood gebragt.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Brieven uit Silistria melden, dat het effectief der Turksche troepen in de Donauvestingen, door het aftrekken der troepen naar Varna, geenszins belangrijk verminderd was en gedurig nieuwe versterkingen uit Rumelie en Albanie in die plaats aankwamen.

In de Dobruscha zijn door Russische agenten weder proclamatiën in omloop gebragt, welke andermaal de godsdienstige zijde van den oorlog op den voorgrond stellen.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 9 Sept. Adm. van Kinsbergen, Bouman v. Akyab.
16. Ouderkerk a./d. Amstel, Kramer, v. Bat. — Jan van Brakel, v. Akyab.
11. Jacoba, Schaap, v. Akyab.
23. Straat Balij, Mulder, v. Akyab.
29. Twee Gebroeders, Vermey, v. Batavia.
1 Oct. Diligentia, Horneman, v. Batavia. — Stad Thiel, Deroks, v. Akyab.
3. Prinses Sophia, Spaanderman, v. Akyab.
4. Jan van Hoorn, Logger, v. Tjilatjap.
Hellevoetsluis 16 Sept. Whampoa, Kramer, v. Akyab.
17 Goede Vertrouwen, Kock, v. Akyab.
19. Wilhelmina, van der Zweep, v. Bat.
20. Dorothea Henriette, Smit, v. Akyab.
29. Catharina, Calander, v. Tjilatjap. — Pio Nono, van Megchelen v. Akyab.
1 Oct. Stella Marie, Leeflang, v. Akyab.
3. Robertus Hendrikus, Mulder, v. Batavia.
Texel 16 Sept. Grecian Isley, v. Soerabaija.

17. Amsterdam, Wehdemeijer. v. Padang. — Stad Nijmegen, Gruys, v. Akyab.
18. Kortenaer, van der Plas, v. Akyab.
19. Kinderdijk, Ouwehand, v. Akyab.
21. Wildeman, Berkelbach van den Sprenckel, v. Tjilatjap.
22. Van der Werf, Rozier, v. Batavia.
27. Java Koerier, Reinitz; Azia, Abrahams, beiden v. Batavia.
28. Laura & Adèle, Donema, v. Bat.
29. Oceaan, Doeksen, Aletta, Augusta, Tinholt, Arend, Hus, allen v. Akyab.
2 Oct. Affiance, Barrik, v. Akyab.
3. Wacousta, Stewart, Waalstroom, Graadt van Roggen, beiden v. Akyab.
4. Palembang, Hoekstra, v. Bat.
5. Van Galen, Smit, v. Bat. — Ottodini, Boag, v. Soerabaija.
7 Tagal, Göbel, v. Bat.
Vlissingen 13 Sept. Luctor & Emergo, Ouwehand, v. Batavia (n. Middelburg).
17. Anna Paulowna, Beck, v. Akyab (n. Antwerpen.
Zierikzee 28 Sept. Marinus en Willem, van Duijn, v. Batavia (n. Middelburg).

Vertrokken.

Brouwershaven 10 Sept. Twee Gezusters, de Wilde, n. Rio Janeiro.
Hellevoetsluis 10 Sept. Maria Anna, Verschuur; Eva Johanna, de Boer, beiden n. Batavia. — De Leeuw, Barolde, Vlaardingen, van Dusseldorp, beiden n. Akyab.
11. Cortgene, Rijken, n. Bat.
19. Borneo, Jansen, n. Padang.
20. Zr. Ms. transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, luit. t/z, 1ste kl. de Ruyter de Wildt, n. Bat. — Weltevreden Teerlink n. Akyab.
21. Prinses Amalia, van Rhijn van Alkemade, n. Batav.
22. Mercarij, Pattrick, n. Akyab. — Henriette Maria, de Boer, n. Londen en Australie.
23. Herman, van Velthoven n. Java. — Catharina Maria, Gortmans, n. Akyab.
26. Alblasserwaard, van Lindern, n. Hongkong via Cardiff,
27. Gertrude, Lourens, n. Batavia. — H. Vincentuis de Paulo, de Groot, n. Akyab.
28. Duiveland, Viersma; Bezoekie, Schaap, beiden n. Batavia. — Mary Coddard, Kooy, n. Akyab.
30. Johanna Jacoba, Fiek, n. Akyab.
Texel 9 Sept. Johanna Maria, de Jong. n. Newcastle en Hongk.
14. Capella, Landeweer, n. Melbourne.
19. Loiusa Jacoba Johanna, Deurholst, n. Bat.
22. Derkina Titia, van Zijp, n. Bat.
24. Prins Frederik der Nederlanden, Rotgans, n. Batavia — Joh. Catharina, Tjebbes, n. Akyab.
Vlissingen 14 Sept. Valparaiso, Ellerman, n. Akyab.
25. Delft, van Geelkerken, n. Akyab.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Hoop van Capelle, Bok; Cornelis Wernard Eduard. Kleinhouwer; Vertrouwen, Pot, allen n. Bat. — Dina, de Haan, n, Hongkong via Cardiff. — Madura, Uil, n. Akyab. — Bernardus, Puncke, n. Fernambucq en Bat.
Nieuwe Diep: Zeenymph, Witsen Elias; Burgerm. van Rheenen, van der Meer van Kuffelen; Maria Elisabeth, Jonker; Adm. Jan Evertsen, Kuyper, allen n. Bat. — Willem III, van der Burg; Henricus Gerardus, van der Mey, beiden n. Akyab. — Elisabeth en Antoinette, Besier, n. Hartlepool enz.

Vreemde Havens,

Londen 15 Sept. Walvisch, Schut, n. Adelaide; vertrok 17 v. Deal.
24. Henriette Maria, de Boer, v. Rott, in lading n. Port-Philip.
1 Oct. Dirigo, Drake, v. Bat.
Bij *Dover* 23 Sept. Prinses Amalia, van Rhijn van Alkemade, v. Rott. n. Bat. — Weltevreden, Teerlink, v. do. n. Akyab. — Zr. Ms. transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, luit. Ruyter de Wildt, v. Hellevoetsluis n. Bat.
24. Cath. Maria, Gortmans, v. Rott. n. Akyab.
30. Duiveland, Viersma, v. Rott. n. Bat. — Mary Goddard, Kooy, v. do. n. Akyab.
Bij *Dungeness* 11 Sept. De Leeuw, Barelds, v. Schiedam n. Akyab.
Bij *Bevesier* 20 Sept. Capella, Landweer, v. Amst. n. Melbourne.
Cowes 3 Oct. Cornelis Gips, van Rhijn v. Alkemade, v, Akyab.
Plymouth 5 Oct. H. Vinc. de Paulo, de Groot, v. Rott. n. Akyab.
Bij *Plymouth* 25 Sept. Herman, van Velthoven, v. Rott. n. Bat.
Falmouth 27 Sept. Emily, Wulf, v. Batavia, vertrok n. Stockholm.
2 Oct. Cornelis Houtman, Rolman, v. Akyab.
3. Drie Vrienden, Noordhoek-Hegt, v. Akyab; vertrok 6 n. Amst.
Bij *Falmouth* 14 Sept. Joh. en Louise,........, v. Batavia n. Bremen.
Liverpool 6 Sept. Hender. Bartina, Meppelder, n. Rio-Janeiro.
8. Hebe, Kievyt, v. Rotterdam, in lading n. Calcutta.
12. Tweeling-zuster, Carst, n. Batavia.
17. In lading Joh. Catharina, v. d. Gouwe, n. Batavia en Soerabaya.
24. Van der Palm, van Hees, n. Singapore.
4 Oct. Zeilklaar Rullebokka, Firsch, n. Batavia.
Cardiff 15 Sept. Cornelia, Lamers. v. Amsterdam. — Graaf Dirk III, Rotgans, n. Ceylon.
22. Canton, Tweehuys, v. Rotterdam.
Clyde 26 Sept. James Lumsden, Wilson, n. Batavia.
Swansea 28 Sept. Pauline, Post, n. Hongkong.
Shields 15 Sept. Joh. Maria, de Jong, v. Amsterdam; vertrok 3 Oct. naar Hongkong.
Hartlepool 26 Sept. Mercurius, Smit, n. Hongkong.
25. Malvina Vidal, Jachtman, n. Batavia.
6 Oct. Maria, Christina, Vos, n. Batavia.
Bremerhaven 19 Sept. Lima, Cordts, n. Oost-Indiën.
St. Nazaire 9 Sept. Narval, des Bois, n. Batavia.
Bordeaux 30 Sept. Nehalennia, Grivel, v. Akyab.
Triest 13 Sept. Eensgezindheid, Portenger, n. Java.
St. Helena 9 Aug. Iris, van Zameren, v. Akyab n. Amst.
Tafelbaai (K. de G. Hoop) 7 Julij. Columbine, Andresen, v. Rott: vertrok 23 n. Batavia.
Suriname 2 Aug. Z. M. schoener Scorpioen, luit. d'Hamecourt, v. Vlissingen.
8. Aidina Anna Susanna, Schenk, v. Amst.
10. Anna Maria Henrietta, Bos, v. Amst.
16. Zeilkl. Christ. Jacqueline, Velthuizen qq, n. Amst.
20. Anna, Hilbrands, v. Amst.
24. Zeilkl. Janna Adriana, Franken, n. Amst.
30. Zeilkl. Anna & Arnoldina, van Wijk, n. Amst.
Curacao 1 Aug. Z. M. brik Vesta, kapt.-luit. Vos, v. Hellevoets.
5 Sept. Antilope, Gnodde, v. Amst.
Rio-Janeiro 5 Aug. Jeannette en Cornelia, (v. Hamb.) n. Batavia.
Valparaiso 21 Julij St. Helena, Sterkenburg, v. Rott.
7 Aug. Beraze, Bake, v. Amst.
14. Ter Reede. Veronica, Welger; Loevestein, Schaap, en de bovengenoemde.
San-Francisco 22 Julij. Koning en Vaderland, Verbruggen, n. Batavia.
2 Aug. Zeilkl. Jan Hendrik, de Jong, n. Sijdneij.
7. Constance, Chandler, v. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Naar Batavia, Adm. van Kinsbergen, Bouman. — naar do. Rotterdam, Vis. — naar do. Sara Lydia, van der Tak. — naar do. Ouderkerk aan den Amstel, Kramer. — naar do. Samarang en Soerabaya, Stad Zierikzee, Ochtmans. — naar Soerabaya, Estafette. Rietveld. — naar do. Davo, Wijtenhorst. — naar Java, Ternate, Cars Ts. — naar Hongkong, Albrecht Beyling, Muller. — naar do. Adm. Zoutman, Achenbach.
Amsterdam. Naar Batavia, Amicitia, Janse. — naar do. en Soerabaya, Van Galen, Smit. — naar do. en Canton, Gesina, Burggraaf. — naar Soerabaya, Diana, Willers. — naar Sydney, Stad Utrecht, Jaski.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam 6 October. Koffij. Sedert den gunstigen afloop der najaarsveilingen was de handel in Java soorten niet levendig, ofschoon de meeste nommers niet zonder eenig avans te vinden waren Ondanks de thans heerschende stilte blijft de stemming goed en. houden zich de prijzen volkomen staande. Goed ord Java wordt bij kleinigheden met $32\frac{1}{2}$ c. voor binnenlandsche consumtie betaald. Voor particuliere rekening zijn dezer dagen nog aangevoerd 7797 b. van Batavia pr. *Robertus Hendrikus.*

Thee. Vast prijshoudend, doch in afwachting der veiling op 16 dezer bepaalde zich de omzet tot de dagelijksche behoefte. In de laatste acht dagen ondervond het artikel eenige meerdere vraag, vooral in de ordinaire Chineesche Congo, Souchon en Java Pecco waarin een en ander gedaan is.

Suiker. De stemming bleef geanimeerd, doch uit gebrek aan verkoopers, bepaalde zich de omzet vóór de Maatschappij-veiling tot 900 cranj. Java, zeilende pr. *van Galen* tot $f\,2\frac{1}{2}$ boven de middelprijs van Julij. Na den zeer willigen afloop der veiling waarin alles verkocht werd tot $f\,4\frac{1}{4}$ boven de veilingsprijzen van 19 Julij, bleef men nog eenigen kooplust bespeuren, doch werd weinig of niets aangeboden, en hadden behalve een partijtje van 344 cranj. pr. *van der Werff* tot $f\,\frac{1}{2}$ onder veilingsprijs en 561 cranj. pr. *Catharina* à f 35 voetstoots geen verkoopen plaats.

Rijst. De omzet in het artikel was gedurende de vorige maand vrij belangrijk, en heeft bestaan uit het volgende:

25000	balen	ongepelde Aracan........	van	$f\ 8\frac{3}{8}$	à $8\frac{1}{2}$
6400	»	Rangoon................	»	» $8\frac{1}{4}$	» —
8200	»	Necransie zeilende........	»	» $8\frac{1}{2}$	» —
7200	»	Rangoon................	»	» $8\frac{1}{4}$	» —
900	»	Paddy..................	»	» 6	» —

Totaal...47,700 balen. Bovendien zijn deze week nog verkocht 4600 b. racan tot $f\,8\frac{1}{2}$ pr. *Stella Maris* en 9200 b. Aracan pr. *Jan van Brakel* ordinaire en geele kwaliteit tot $f\,7\frac{1}{2}$ en een blanker merkje tot $f\,7\frac{3}{4}$. In gepelde soorten is tamelijk veel omgegaan, vooral in gepelde Aracan tot f 11. Van Java en tafelrijst is voortdurend weinig voorraad. Men noteert gep. tafel f 17 à 18, Java voorloop f 14 à $15\frac{1}{2}$, gep. Java $f\,12\frac{1}{2}$ à 14, Aracan voorloop $f\,12\frac{1}{4}$, gep. Aracan $f\,10\frac{3}{4}$ à 11, Madras $f\,8\frac{1}{4}$ à 9.

Specerijen. Ofschoon er weinig omging, werden deze artikelen vóór de veiling van 2 dezer alle hooger gehouden. Voor ca. 800 b. Peper betaalde men in de eerste hand 30 c.

Verfwaren. De door de N. H. M. gehouden veilingen van Indigo, waarin zich veel kooplust vertoonde, zijn hoog afgeloopen, en alles werd tot eene verhooging van 25 a 50 c. boven de Meiprijzen grif verkocht. De stemming blijft zeer willig.

Huiden. Bij inschrijving werden op 12 Sept. tot zeer hooge prijzen afgedaan 2200 stuks O. I. runderhuiden p. *Erasmus*, en 1556 stuks dito pr. *Bulgersteyn*, waardoor de voorraad in die soorten weder is opgeruimd, en in de laatste weken niets is omgegaan.

Bancatin geniet voor het oogenblik geene vraag, men zoude tot $f\,74\frac{3}{4}$ kunnen koopen.

Droogerijen. Campher vast op prijs. Chinesche niet onder 60 c. te koop en Japansche op 65 c. gehouden. — Tamarinde. Een partijtje mooije kwaliteit à f 11 verkocht; tot dien prijs blijft te koop. — Cubeben met 76 c. betaald en onder 80 c. niet te bekomen. — Lange Peper op 24 à 25 c. gehouden, maar men is ongenegen die prijzen in te willigen. — Rad. Galange bleef aanvankelijk tot f 17 à f 18 gevraagd, waartoe veel werd omgezet en verzonden. Nu heeft de vraag opgehouden en de prijs is nominaal f 19. — Staranijs blijft à 52 c. te koop; 51 c. wordt geboden. — Cassia Lignea meer begeerd; tot 69 à 70 c. werden eenige partijtjes van de markt genomen. Tot 70 à 71 c. blijft te koop. — Cassia Lignea Vera geniet weinig aftrek; de gewone soort is tot 24 à 25 c. te bekomen. — Tigablas 26 à 35 c. naar kwaliteit, maar het ontbreekt aan koopers. — Cassia Fistula blijft flaauw en tot f 9 aangeboden. — Flor Cassiae tot 100 c. aan de Markt. — Oleum Cassiae blijft gevraagd en is met $f\,7\frac{3}{4}$ betaald, waarvoor te koop blijft. — Oleum Cajaputi niet meer dan $f\,2\frac{1}{2}$ waard. — Geconf. Gember zonder noemenswaardigen handel. — Gum Dammar. Hiermede was het stil; er wordt op 38 à 39 c. gehouden. — Gum Elastie heeft zich op nieuw in prijs verbeterd en is bij aanzienlijke omzet van $f\,38\frac{1}{2}$ tot 42 geklommen; tot dien prijs is niet meer te koop, en bij aanhoudende orders zal f 43 moeten betaald worden. — Gutta Percha. Mooije kwaliteit is tot 56 c. verkocht; tot dien prijs blijft aan de markt. Er worden op nieuw groote aanvoeren, zoowel bij de N. H. M. als bij particulieren, te gemoet gezien. Gum Benzoë flaauw; 10 dezer worden 33 kisten door N. H. M. geveild. — Bindrotting was goed gevraagd, maar er kwam weinig voor; alleen zijn verkocht 500 bossen per *Erasmus* f 8. Het laat zich aanzien, dat de veiling van de N. H. M., 10 dezer, willig zal afloopen. De voorraad van de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 199,725 bossen en van particulieren alhier 5014 bossen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Novemb.	24	Amerikaansch.	Panama	W. P. Cane.	Foochowfoo	5 Nov.	New-York.
»	25	Nederlandsch.	Euterpe.	A. Kuipers	Swan Sea	5 Aug.	Hongkong.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.		Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Nov.	24	Z. M.	brik	Haai	kapt. lt. t/z.	Courier dit Dubikart.	Padang	5 Nov.	
»	25	Nederl. Indisch	stooms.	Padang		C. F. A. Persille.	Singapore	20 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch.	bark	Ida		Mulder	Amsterdam	7 Aug.	John, Pryce en co.
»	—	»	»	Oosterling.		Walter	Pasaroean	17 Nov.	N. H. M.
»	—	Nederl. Indisch	»	Said Maskoor.		Sech Montrap	Banca	12 »	D. N. Buije en co.
»	—	» »	»	So-ootbin		Sech Baosier	»	17 »	Coulster.
»	—	Engelsch	»	Pioneer		J. Ingleton.	Glasgow	17 Aug.	Martin, Dyce en co.
»	—	Bal.	»	Ida		Haberbier.	Balie	13 Nov.	McEwen en co.
»	—	Old.	»	Stedenger		Ammerman.	Hamburg	8 Aug.	Busing, Schröder en co.
»	—	Engelsch	schip	Montery.		Benson	Boston	17 »	John, Pryce en co.
»	—	Nederl Indisch	bark	Atiat Ulbarie		Sech Leamerie	Banca		D. N. Buys en co.
»	26	Nederlandsch.	»	A. R. Falck		D. van Duiverbode	Amsterdam	7 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederl. Indisch	stoomb	Langan Lamongan		T. Deighton.	Samarang	25 Nov.	Maclaine, Watson en co.
»	27	Z. M.	schoen.	Lansier	luit. t/z. 1 k.	G. J. L. Stort.		Terug van	expeditie tegen Zeeroovers.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Alnoer			Samarang		Coulster.
»	—	» »	»	Batavia.			Pacalongan		Gezagvoerder.
»	—	» »	»	Fathool Moebarak			Balie		D. N. Buys en co.
»	—	Nederlandsch.	schoen.	Anna en Johanna.			van de Oost		

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov.	24	Nederlandsch.	bark	Faidool Rachman	Said Ba-alie.	Samarang.
»	25	»	»	Jonge Jan.	A. van Hogenstraaten	Nederland.
»	—	»	»	Copernicus	L. Visser.	Amsterdam.
»	—	»	»	Goede Verwachting	Boysen	Indramayoe.
»	—	Nederl. Indisch	»	Jadoet Wadoet	Sech Segaf	Singapore.
»	26	Nederlandsch.	schip	Admiraal de Ruiter	J. Stapert	Amsterdam.
»	—	»	»	Admiraal van Heemskerk	S. Koning	Pasaroean.
»	—	»	bark	Orion	Borghorst.	»
«	—	Nederl. Indisch	»	Soetan Iskander.	R. Zoutman.	Soerabaya.
»	—	» »	»	Ellen.	J. C. Lebert.	Samarang.
»	—	» »	»	Kim Hengsing	Tjia Tjengseng.	Cheribon.
»	—	» »	»	Fathool Joesoer	Sech Baosier	»
»	—	» »	»	Schander Salim	Sech Baisa	Soerabaya.
»	—	Engelsch	»	Jarra	Ebeneser Roy.	Bremen.
»	27	Nederlandsch.	»	Jan van Brakel	Esink	Amsterdam.
»	—	»	brik	Louisa.	Siedenburg	Nederland.
»	—	Amerikaansch.	schip	Gravina	Spraguet.	Amsterdam.
»	28	Nederl. Indisch	stooms.	stooms. Padang.	C. F. A. Persille.	Padang.
»	—	Nederlandsch.	bark	Nederland en Oranje.	van der Plas	Pacalongan.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	bark	A. R. Valck.	Duivenbode.	Soerabaya.	B. Kopersmit en co.
»	»	Oud Alblas.	Kruymel.	»	»
»	»	Bosphorus *	Kruisinga.	Amsterdam	»
»	»	J. C. Schotel.	v. Beest Holle.	Dordrecht	»
»	»	Julie Claire.	A. van Oosteroom	Ned. via Pacalongan	Haager en Schuurman.
»	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	In reparatie	»
»	»	Europa.	H. Poort.		Reynst en Vinju.
»	bark	Schelde *	H. A. van Rheede	Soerabaya en Pasaroean.	Maclaine, Watson en co.
»	»	Telegraph *.	P. B. Rolufs	Samarang en Soerabaya	De Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Loopuit.	Bouwmeester		»
»	bark	Australie *.	J. C. Harten	Rotterdam	P. Landberg en Zoon.
»	»	Zorgvliet	F. H. Groste	Samarang en Soerabaya	E. Moormann en co.
»	»	Mentor *	H. Zeilstra.		»
»	»	Anna	Cramer		G. Suermondt en co.
»	»	Ida.	Mulder	Tjilatjap	John Pryce en co.
Nederl. Indisch	bark	Djenoer.	Said Alie.	Soerabaija	Coulster.
» »	»	So-ootbin.	Sech Baosier.	Singapore.	»
» »	»	Pogoan Zephyr.	Ong Kimliang.	Muntok en Palembang	»
» »	»	Indramayoe.	Sech Jemanie	Sam. Soer. Ambon en Banda	»
» »	»	Atiat Ulbarie.	Sech Leamerie		D. N. Buys en co.
» »	»	So-ot Algair.	Sech Bargebo.	Samarang	»
» »	bark	Kim Tianhoat	Goey Bengkiat.	Samarang en Banjermassing.	»
» »	»	Balheer.	Mohamat Semoen.	Soerabaya	»
» »	»	Arif Banjermaas.	Mohamat Arip.	Samarang	»
» »	»	Kalimantan	Lie Boenkim.		»
» »	»	Said Maskoor	Alie		»
Engelsch	»	Mount Stuart Elphenstone	G. Kase.		Maclaine, Watson en co.
»	schip	Royal Stuart	Tudman.	Holland	Busing, Schröder en co.
»	»	William Fredrick. *	J. Stephenson	Rotterdam	Martin, Dyce en co.
»	bark	Pieneer *.	J. Ingleton	Singapore	Martin. Dyce en co.
»	schip	Charlotta Ann	Joung.	Amsterdam	Hunter, Houghton en co.
Amerikaansch.	schip	Montery *.	Benson	California	John Pryce en co.
Fransch	bark	Maria Gabrielle.	Duly.	Nantes	G. Suermondt en co.
Hanover	»	Gottinger	Lange.	Hamburg	Busing, Schröder en co.
Old.	»	Stedinger	Ammerman.	Hamburg	»
Baliesch	bark	Ida *	Haberbier.	Balie Bandong	McKwen en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 15	N. I.	bark Alnoer	Sech Said.	Batavia.
» —	Eng.	schip Margaret Mitchel	D. Stiles	»
» 17	N. I.	schip Alfulk.	Sech Baradja.	Sumanap.
» 18	»	schoener Sumanap.	Djamma.	Batavia.
» —	»	bark Joen Goan.	Oey Tjinggoan.	Riouw.
» —	»	brik Eljeser.	Said Bakar.	Sandelh. Eil.
» 20	N. I.	Anna Maria Wilhelmina.	G. C. Fischer.	Batavia.
» 21	Ned.	bark Anoer Salim.	Hdjie. Anim.	Bandjermass

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 18	Ned.	bark Zeemanshoop	P. H. Barky.	Soerabaya.
» 19	N. I.	bark Abdul Hassim.	Said Alhabassy.	»
» 20	»	brik Atiat Toolwadoet	Sech Osman	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Indisch	bark	Saie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
»	»	brik	Eljeser	Sech Aboe-Bakar		»
»	»	bark	Emelie.	J. P. Perry.	Soerabaya	»
»	»	»	Alnoer Salim	Hadjie Anim.		»
»	»	»	Alnoer	Sech Said	Batavia	»
»	»	»	Joen Goan	Oey Tjinggoan		»
»	»	bark	Naga Laut.	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit en co.
»	»	schip	Alfulik.	Sech Baradja		Gezagvoerder.
Nederlandsch		»	Magaret Mitchel	W. Stiles.	Amsterdam	van den Broek en Veeckens.
»		bark	Vijf Vrienden.	C. Johan.	Nederland	van Maanen en co.
»		»	Johanna Christina.	J. H. van Santen	»	Mac Neill en co.
»		schoen.	Anna Maria Wilhelmina.	G. C. Fischer.	» via Soerabaya	B. Kopersmit en co.
Fransch		schip	Chili no. 2.	E. Vue	Bordeaux.	Dorrepaal en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 15	N. I.	bark Asultanie	Said Assegaf.	Balie Amp.
» 16	Ned.	» Koning Willem III.	H. H. Zeylstra.	Batavia.
» —	»	schip Willemina en Clara.	H. de Wyn,	»
» 17	Eng.	» Charles Holmes.	C. H. Bowlby.	»
» —	N. I.	schoener Heatlie	Ko Tinglo.	Balie Amp.
» —	Ned.	» Johanna Hendrika	K. Hoek	Batavia.
» 19	»	bark Triton.	H. Olie.	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 18	N. I.	stooms. Ambon	Hugenholtz.	Molukkos.
» —	»	kotter Little Tot.	Katjoong	Probolingo.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Christina Agatha.	H. de Visser	Nederland	Fraser, Eaton en co.
»		»	Barend Willem	J. W. Retgers.	»	»
»		bark	Koning Willem II	G. van Eyk Menkman.	»	»
»		bark	Margaretha Johanna.	M. Schou.	»	»
»		schip	Oldenbarneveld.	A. Meyboom.	»	»
»		schoen.	de Vriendschap.	G. G. Pietersen.		
»		schip	Jeannette en Cornelia	T. K. Veldman		
»		»	Willemina en Clara.	H. de Wyn		
»		bark	Nyverheid	T. K. Veldman		
»		»	Koning Willem III.	H. H. Zeylstra.		
»		»	Triton	H. Olie.		
»		»	Johanna Hendrika.	K. Hoek.		
Nederl.	Indisch	bark	Blora.	C. N. van der Beek.		
»	»	»	Djoemoeroet	Oei Boe.		
»	»	»	Fatal Maän.			
»	»	»	Asultanie	Said Assegaf.		
»	»	schoen.	Kangpie	Ong Kanghan.		
»	»	»	Heatlie.	Ko Tinglo.		
»	»	»	Isabel.			
»	»	»	Ternate	G. G. Petersen	Ternate	B. J. van Eck en co.
»	»	»	Sarie Toendjoong	Loei Soempoat.		
»	»	»	Digna.	Pa Ardie		
»	»	bark	Aldjoesoor	Sech Ba-adila		
»	»	schoen.	Hoktay.	Oey Kwang		
»	»	bark	Klasina.	D. W. Browning.		
»	»	schoen.	Anna Johanna	W. A. S. Valberg.		
»	»	stooms.	Java.			
»	»	»	Banda	F. H. Schmidt		
»	»	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins.		
»	»	»	Macassar	H. J. E. E. Chevallier		
Engelsch		brik	Nasroe Majid.	Said Assegap.		
Amerikaansch.		bark	Ellen Noyes	G. Meacom.		

De schout-bij-nacht, kommandant van Z. M. zeemagt in O. I. en inspecteur der marine, brengt ter kennis van het algemeen, dat op den 13den November jl. het nieuwe katadioptrische kustlicht van de 2de orde, geplaatst op den vuurtoren ter 4de punt, in *Straat Sunda*, bij *Anjer*, ontstoken is geworden, en hetzelve voortaan iederen nacht, van zonsondergang tot zonsopkomst, zal vertoonen een wit stilstaand licht, zigtbaar van het dek van een gewoon schip, waarop men met het oog 5 el boven den waterspiegel verheven is, op eenen afstand van 4 geographische of duitsche mijlen; terwijl het bij goed vuurzigt, uit de mars en in het tuig op 5 à 5½ mijlen zal kunnen worden waargenomen; de hoogte van de lichtbron boven den waterspiegel bij springtijhoogwaterstand, bedraagt 29,5 Ned. el of 91 Rijnl. voeten.

Batavia, den 27 November 1855.

De Schout-bij-Nacht voornoemd,
J. F. D. BOURICIUS.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. brik *Haai*: met vyf fuseliers.

Met het N. I stooms. *Padang*: de heeren *Keuchenius.* — *Kinder en familie.* — *Tobias.* — *du Cloux.* — *Rendorp.* — *Piller.* — *Loder.* — *Simons.* — *van der Elst.* — *Crawford.* — *de Bisschop van Victoria.* — *Dias* — *Mentz.* — Z. M. troepen.

Met de Ned bark *Ida*: deheeren *Weber* en *Weiss.*

Met de Ned. bark *Nederland en Oranje*: de heer *Hofmeyer.*

Met de Ned. bark *Julie Claire*: de kapt. *Bennink* en *echtgenoot* — de heeren *Spengler* en *familie.* — *van Veenendal.* — jufvrouwen *Kuchler en Wit.* — *de Kweekel W C. L. Albrecht* en *J. C. Asman.*

Met de Ned. bark *A. R. Falck*: de heer *Woesthoff.* — *echtgenoot* en *kind.*

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*: de kapt. *van Haffelen.* — luit. *Honoré.* — de heeren *Perry.* — *Dekens. Mangold.* — Z. M. troepen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Copernicus*: de heeren *D. Dunlop.* — Hofmeester van het verbrande schip *Egmond en Hoorne, C. Buykers.* — *C. J. P. H. de Vlugt.* — 7 gegageerde en 5 gepasporteerde militairen.

Met de N. I. bark *Joedoed Walloet*: met 77 arabieren en inlanders.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 22 *tot en met den* 28 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Kenteng.

252 pic. rijst. *Tjong Djimseng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Jamoen.

252 pic. rijst. *Tjoe Tjiem.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Kaidien.

336 pic. rijst. *Tan Seekwie.*

Van Indramaijoe per praauw sampangs gez. Sakiemun.

252 pic. rijst. *Tjioe Eng.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Ellen*, gez. Lobert.

482 st. balken. *John Pryce en co.*

Van Cheribon per ned. ind. *Anoear Salim*, gez. Sech abdulla bin Salim.

15 koij. rijst. *The Tjanseng.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Arief Banjermaas*, gez. Mohamad Arief.

32 pic. koffij. *Lim Hoa.*
18 bn. goenie-zakken. *J. Arathoon.*
2000 ps. koehuiden. *G. Suermondt en co.*
$75^{16}/_{100}$ pic. cubeben. *Bakre en Kinder.*
20,000 beng. mattjes. *Hunter Houghton en co.*
87 pic. roode katjang. 50 do. poeder-suiker. *Tan Tjongwaij.*
42 corg. lange kleedjes. 20 pic. misoa. *The Sioe.*
55 vn. meel. *G. Gasper.*
12,000 ps. matten. *Lim Hoa.*
1077 ps. buffelhuiden. 2500 do. koehuiden. *E. Moormann en co,*
3 kn. koopmanschapp. *Said oemar bin hassan Iljufrie.*
3 kn. chin. misoa. 30 toun. arak. *The Bianghong.*
8 corg. gelooid leder. 20 corg. bat. lange kleedjes. 15 do. do. shalws. 20 do. do. doeken. *Kat Lok.*
13 pic. misoa. 1300 pees. sam. beschuit. 1 corg. bat. sarongs. 3 pic. zijde mutsen. *Koe Tjaijyong,*
6428 ℔ indigo. *Kreglinger Dummler en co.*
6 pic. koffij. *Ong Bankoat.*

Van Banjermassing en Samarang per ned. ind. bark *Kim Tianghoat*, gez. Goeij Bingkiat.

2359 gr. boss. rotting. 22250 kleine boss. rotting. 1600 ps. maloekoe-matten. 2670 do. kadjang-matten. 149 st. ijzer hout. 100 do. planken. *Gezagv.*

Van Sumanap per praauw Tjemplong gez. Pa Sa-oot.

4 corg. sum. soekins. 4 do. visch lijnen. 49 fl. kaijoepoetie-olie. 8 pic. klapp. olie. 8 do. wortelhout. *Gezagv.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Tiengal.

150 zakk. rijst. *Gezagv.*

Van Becassie per praauwen sampang gez. Mockar.

700 pic. rijst. *Tan Siong.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Troena.

220 zakk. rijst. *Gezagv.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Totong.

260 zakk. rijst. 20 st. buffelhuiden. *Gezagv.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Seman.

180 zakk. rijst. *Gezagv.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kattam.

190 pic. rijst. *van Motman.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Seringot.

210 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Sadjem.

252 pic. rijst. *Lim Kengko.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Dian.

196 pic. rijst. 7 ks. thee. 1 do. misoa. *Tjoe Tjiem.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Kiemien.

252 pic. rijst. *Lim Boenkian.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Moessa.

252 pic. rijst. *Tan Yoekeng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Sangidien.

224 pic. rijst. *Tan Tengseng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Alliet.

252 pic. rijst. *Tjioe Eng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Salmien.

224 pic. rijst. *Nio Samkwie.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Kiedien.

392 pic. rijst. *Lim Boenkian.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kadier.

175 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Goeto.

200 pic. rijst. *Iap Mie.*

Van Tjelientjing per praauwen sampang gez. Alie.

200 pic. rijst. *Assam.*

Van Tjelientjing per praauw sampang gez. Alie.

200 pic. rijst. *Poa Sian.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Saiman.

160 pic. rijst. *Asie.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Saidien.

200 pic. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Tjicao per praauwen sampang gez. Arman.

400 pic. rijst. *Lim Kimsan.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Kams.

180 pic. rijst. *Song Bo.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Djamiel.

260 pic. rijst. 200 st. buffelhuiden. *Ang Hoeij.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Nazat.

290 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Jameen.

225 pic. rijst. *Lim Djikim.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Dep.

420 pic. rijst. *Heckler.*

UITVOER.

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. T. Deighton.

1 wagen. *A. Cligneit.*
10 kn. oorlogs goed. 3 vn. teer. *Magazijn Meester.*
1 kt. laken. 1 do. zijde stoffen. 4 vn. dranken. *Pandel en Stieh...*
1 kt. goud gallon. 2 do. tricot. 1 do. laken. 1 do. satin de la... 1 do. quinine. 1 kt. gouden kettingen. 1 kt. eau de cologne. ... do. do. lavender. 2 ks. speelgoed. 1 md. porcelein. 1 do. lamp... *J. de Fiennes.*
6 kn. woll. goederen. 3 bn. do. do. *Bakre en Kinder.*
2 kn. slendangs. *Gouw Kiankian.*
2 kn. kramerijen. 1 do. franjes. 1 do. banket. 1 do. boeken. ... *den Broek en co.*
10 roll. vloer matten. 2 ks. gember. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kt. zijde stoffen. *Lim Seng.*
1 kt. kleeren. 1 tromm. do. *van Riet en Ter Gouw.*
7 kn. zijde goederen. *Lie Oen.*
390 roll. zijde goederen. 90 pakjes zijde linten. *Lim Seng.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Adm. de Ruijter*, gez. Stapers. agt. Kopersmit en co.

40 pic. geelhout. 78 do. rotting. 350 do. tin. $6003^{77}/_{100}$ do. suike... $398^{52}/_{100}$ do. koffij. 2700 do. rijst. 400 do. witte peper. 176 d... zw. peper. $166^{20}/_{100}$ do. gom dammer. 2000 ps. koehuiden. ... ks. kop. duiten. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Copernicus*, gez. Visser. agt. Suermondt en co.

175 pic. rotting. *Agenten.*
$1962^{71}/_{100}$ pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*
$226^{4}/_{10}$ pic. gom dammer. $288^{64}/_{100}$ do. zw. peper. $200^{480}/_{1000}$ d... thee. *N. H. M.*
9999 pic. rijst. 144 legg. arak. *Tiedeman en v. Kerchem.*

Naar Bremen per Eng. schip *IJana*, gez. Roij. agt. Martin Dyce en co.

9100 pic. rijst. 96 do. rotting. 440 do. zw. peper. 25 do. cubeb... 33 do. kaneel. 2 do. notenmuscaat. 1 do. foelie. 1170 ℔ cochenille. 100 legg. arak. 2194 ps. buffelhuiden. *Bakre en Kinder.*
10/m. man. sigaren. uit entrep. *Agenten.*
1 kt. bier. 1 do. portwijn. 1 do. brandy. 1 vs. erwten. 1 do. ... uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
4 vn. vleesch. uit entrep. *Hughan.*

Naar Indramaijoe per ned. schip *Goede Verwachting*, gez. Boijsen. agt. Paine Stricker en co.

4033 pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*

Naar Nederland via Passaroeang per ned. schip *Orion*, gez. Borghout. agt. Kopersmit en co.

150 pic. rotting. $64^{00}/_{100}$ do. verfhout. 550 do. tin. *N. H. M.*
61 ks. kopergeld. *Alg. pakhuismeester.*

Naar Nederland via Passaroeang per ned. schip *Adm. van Heemskerk*, gez. Koning. agt. Kopersmit en co.

225 pic. rotting. 650 do. tin. *N. H. M.*
70 ks. kop. duiten. *Alg. pakhuismeester.*

Naar Soerabaya per ned. ind. bark *Amane Tulkaris*, gez. Sech bin Djiebidie.

1 bl. pompleder. 22 do. lijntjes. 55 roll. div. touw. 12 handzag... 72 teer kwasten. 50 handzaag vijlen. *F. L. Hughan.*
2 kn. speelgoed. 2 do. banken. en provisien. 1 do. schrijfbehoeft... 1 do. boeken. *H. M. van Dorp.*
30 ks. roode wijn. 50 do. cognac. 12 do. vruchten in azijn. 4 do. pruimedanten. 1 do. conservis. 1 kinder rijtuigje. *John Pryce en co.*
1 kt. broekenstof. 1 do. laken. 2 do. parapluien. 3 do. gev. ... (4 ks. doeken. uit het entrep.) *Pandel en Stiehaus.*
150 vs. boter. *B. Kopersmit en co.*
1 kt. zilv. specie. *Sech Nazar Temimie.*
50 kn. mann. sigaren. 35 do. katoenen. 10 bn. do. uit het entrep. 16 kn. katoenen. 2 do. kains. *Martin Dyce en co.*
4 ks. papier en boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
1 kt. kramerijen. *Tolken Voget en co.*
2 ks. mousselinen. 4 bn. zeildoek. 1 bendie met toebeh. 1 pak ijzer werk. 3 sabels en 1 ponjard. *Adam en co.*
150 kn. wijn. 1 do. tapijten en franjes. 3 do. chocolaad. 25 do. vruchten op water. 20 do. div. provisien. 1 do. artichouds. 1 kt. sasifis. 1 do. auraels. 1 do. inkt. 2 do. fournitures de bureau. 1 do. laken en satin de laine. 1 do. eau de cologne. 1 do. zeep. 1 do. kantoor lampen. 20 do. champagne. *J. de Fiennes.*
17 kn. lijnwaden. uit het entrep. *Adam en co.*
1 kt. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
3 vn. bier. 2 kn. wijn. 1 do. rijnwijn. 1 do. cognac. 1 do. azijn. ... do. provisien. 1 do. gember. 1 do. teer. *van den Broek en co.*
4 secretaires. 30 chin. naaidoozen. 12 do. lessenaars. 12 do. schoor... tjes. 1 do. lessenaar. 4 do. schilderijen. 551 paar zeilm ring... 1 lessenaar. 1 kt. modeartikelen. 2 do. speelgoed. 1 do. drink gla... zen. 1 do. parapluien. *Vaupel en co.*
1 kt. speelgoed. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. schilderijen. *D. N. Buijs en co.*
3 pic. benzoin. *Sech Nazar Temimie.*
85 md. aardewerk. 1 pakje monsters. 6 zakk. tarwe. *B. Andrée en co.*
8 kn. madapoll. uit het entrep. 2 kn. messen. *Busing Schröder en co.*
1 kt. over hemden. 10 vs. boter. 1 kt. bitter. 1 do. mosterd. 1 do. likeur. 14 do. wijn. 1 do. laken. 10 do. timmerm. gereedsch... *Louran en van Walcheren.*
400 ps. zilv. sp. matten. 6 kn. div. koopmanschapp. *Sech ... obit Bahadie.*
4 ks. gedr. katoen. 3 do. slendangs. uit het entrep. 16 kn. ... 2 bn. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
En gouv. goederen.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.